

Natuurtoets

Verplaatsing jachthaven HSBC Amsterdam

Toetsing Wet natuurbescherming en NNN

projectnummer 433164
definitief revisie 01
4 september 2018

Natuurtoets

Verplaatsing jachthaven HSBC Amsterdam

Toetsing Wet natuurbescherming en NNN

projectnummer 433164

definitief revisie 01
4 september 2018

Auteurs

J.M. Koolijman

Opdrachtgever

Gemeente Amsterdam
Postbus 1104
1000 BC Amsterdam

Antea Group is aangesloten bij het
Netwerk Groene Bureaus

De informatie in voorliggende rapportage is (deels) afkomstig uit de NDFF en mag niet zonder toestemming van BIJ12 worden verstrekt aan derden of op enige andere wijze openbaar gemaakt worden.

datum vrijgave

11/9/18

beschrijving revisie 01

definitief

goedkeuring

J. Verhoeven

vrijgave

T. Artz

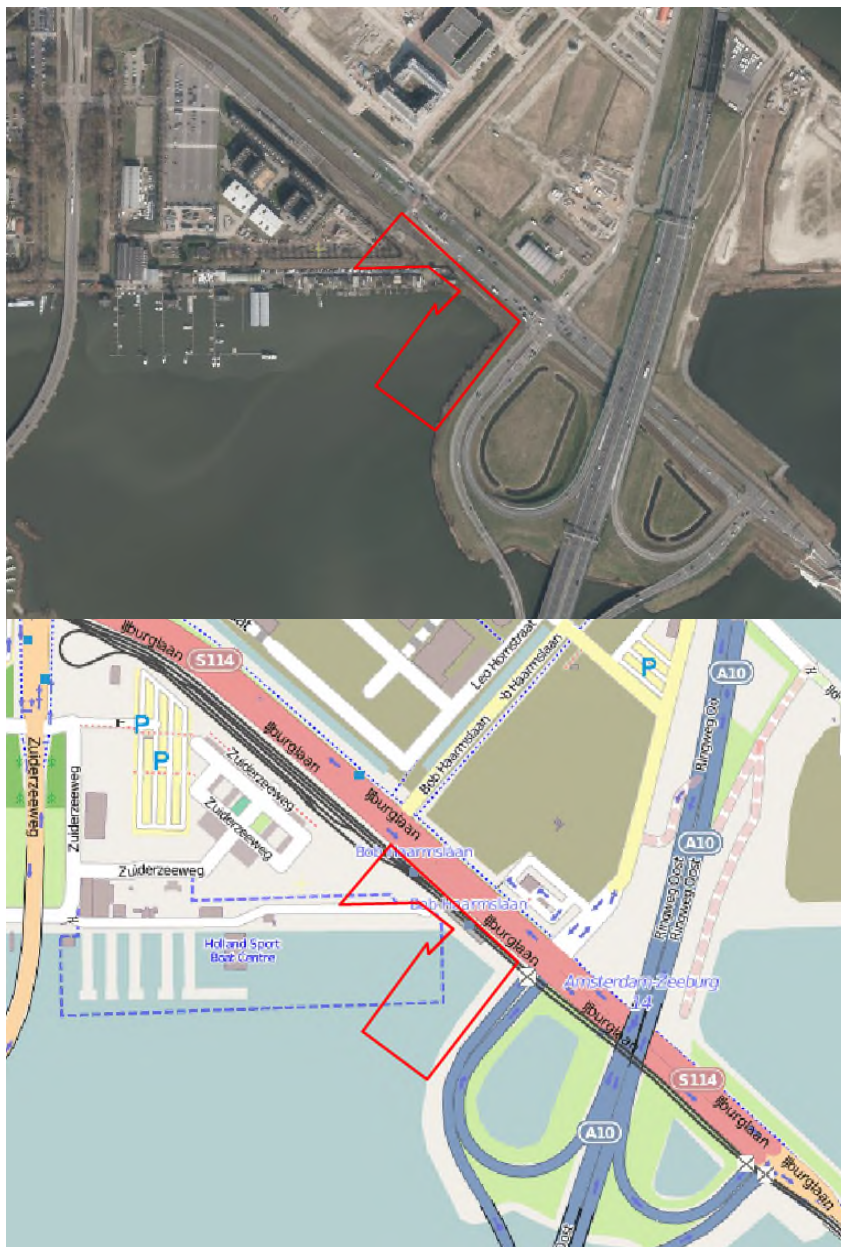
Inhoudsopgave

Blz.

1	Inleiding	1
1.1	Aanleiding	1
1.2	Planvoornemen	1
1.3	Doel en onderzoeksvragen	1
1.4	Leeswijzer	2
2	Wettelijk kader Wet natuurbescherming	3
2.1	Algemeen	3
2.2	Soortbescherming	3
2.3	Gebiedsbescherming	4
2.3.1	Natura 2000	4
2.3.2	Natuurnetwerk Nederland	4
2.3.3	Bescherming van houtopstanden	5
3	Methodiek	6
3.1	Algemeen	6
3.2	Bureauonderzoek	6
3.3	Terreinbezoek	7
3.4	Effectbeoordeling en advies vervolgtraject	7
4	Resultaten	8
4.1	Gebiedsbeschrijving	8
4.2	Beschermde soorten	8
4.2.1	Resultaten bureauonderzoek	8
4.2.2	Resultaten terreinbezoek - ecologische bevindingen	10
4.2.3	Samenvatting beschermde soorten	14
4.3	Beschermde gebieden	15
4.3.1	Natura 2000-gebieden	15
4.3.2	Natuurnetwerk Nederland	15
4.3.3	Bescherming van houtopstanden	16
5	Toetsing	17
5.1	Effectbepaling plan	17
5.2	Toetsing effect op beschermde soorten	17
5.2.1	Vogels	17
5.2.2	Vleermuizen	18
5.2.3	Ringslang	20
5.3	Effecten op beschermde gebieden	21
5.3.1	Effecten op Natura 2000-gebieden	21
5.3.2	Effecten op het Natuurnetwerk Nederland (NNN)	22
5.3.3	Bescherming van houtopstanden	22
6	Bronnen	23

Bijlagen

Bijlage 1: Wettelijk kader

Ligging van het plangebied (rode contour). Bron ondergrond: Globespotter, 2018.

Conclusies en advies

De gemeente Amsterdam wil de verplaatsing van Holland Sport Boat Centre (HSBC) van de Zuiderzeeweg 2 naar een nabij gelegen locatie aan de A10 planologisch-juridisch mogelijk maken. Het plan kan worden uitgevoerd als duidelijk is dat het plan niet in strijd is met de Wet natuurbescherming en het beleid van het Natuurnetwerk Nederland. Daarom is inzicht gewenst in de aanwezigheid van beschermde soorten en beschermde gebieden binnen de invloedssfeer van het plangebied en de effecten hierop. Dit wordt gedaan op basis van een Natuurtoets. In dit hoofdstuk is het advies gegeven dat voortkomt uit de conclusies van de uitgevoerde Natuurtoets. Tevens is aangegeven of volgens de Nederlandse wetgeving vervolgstappen aan de orde zijn.

Conclusies: Beschermde gebieden

In het plangebied is geen NNN-gebied of Natura 2000-gebied aanwezig. Het meest nabijgelegen NNN-gebied ligt oostelijk van de A10 buiten het plangebied van de nieuwe jachthaven. De vliegroutes van meervleermuis zijn beschermd vanuit het NNN en de Habitatrichtlijn. Er komt wel beschermd gebied (Natura 2000-gebied) voor binnen de invloedssfeer van het plangebied. De vaarbewegingen die samenhangen met de nieuwe jachthaven leiden niet tot een toename van verstoring in het Natura 2000-gebied. Het plan zal evenmin leiden tot een relevante emissie van stikstof in de realisatiefase. Zie ook Tabel 1.

Effecten op het NNN-gebied worden voorkomen door lichtuitstraling op het NNN-gebied te voorkómen om zodoende geen effecten te veroorzaken op de vliegroute van de meervleermuis.

Tabel 1. Overzicht conclusies en vervolgstappen gebiedsbescherming.

	Natura 2000	NNN
Aanwezig binnen de invloedssfeer?	Ja	Ja
Effecten?	Nee	Ja
Vereiste vervolgstappen aan de orde?	Nee	Ja
Is het plan uitvoerbaar in het kader van de gebiedsbescherming?	Ja	Ja, mits mitigerende maatregelen voor meervleermuis worden uitgevoerd.

Conclusies: Beschermde soorten

Uit de bureaustudie in combinatie met het terreinbezoek is gebleken dat (leefgebied van) de volgende in het kader van de Wet natuurbescherming beschermde soorten aanwezig zijn en/of mogelijk verwacht worden in het plangebied:

- *Algemene broedvogels (zeer waarschijnlijk nestplaatsen);*
- *Vleermuizen (vliegroute meervleermuis).*

In Tabel 2 is aangegeven welke gevolgen de aanwezigheid van (het leefgebied van) deze soorten heeft voor het voorliggende plan. Aangegeven is of er sprake is van een overtreding van de Wet Natuurbescherming en onder welke voorwaarden het plan uitvoerbaar is.

Tabel 2. Overzicht conclusies en vervolgstappen soortbescherming

Soort(groep)	Overige broedvogels (niet de soorten met jaarrond beschermd nest)	Vleermuizen
Essentieel leefgebied aanwezig?	Mogelijk beschermde nestplaatsen in gebouwen, bomen, struiken en andere opgaande vegetatie	Ja, vliegroute over het water ten zuiden van het plangebied
Is er sprake van een overtreding?	Nee, wanneer in gebruik zijnde nesten niet worden aangetast of verstoord	Ja, wanneer vliegroute negatief wordt beïnvloed door het voornemen
Is een ontheffing noodzakelijk?	N.v.t. aangezien er in voorliggende situatie geen ontheffing wordt verleend voor het verstoren van broedende vogels	Nee, wanneer mitigerende maatregelen worden uitgevoerd
Is het plan uitvoerbaar?	Ja, bij werken buiten broedseizoen en/of zorgvuldig omgaan met in gebruik zijnde nesten	Ja, onder voorwaarden van mitigatie van effecten
Zijn vervolgstappen nodig (indien soort(groep) aanwezig)?	Locatiespecifieke maatregelen of het niet-vrijgeven van het werkterrein	Mitigatie om effecten op vliegroutes te minimaliseren

Zorgplicht

In de Wet natuurbescherming is een zorgplicht opgenomen. In het tekstkader in Bijlage 1 staat het wetsartikel uitgeschreven. De zorgplicht houdt in dat planten en dieren niet onnodig vernield/gedood of verstoord mogen worden. De initiatiefnemer/uitvoerder is verantwoordelijk voor een adequate naleving van de algemene zorgplicht tijdens de uitvoering van de werkzaamheden.

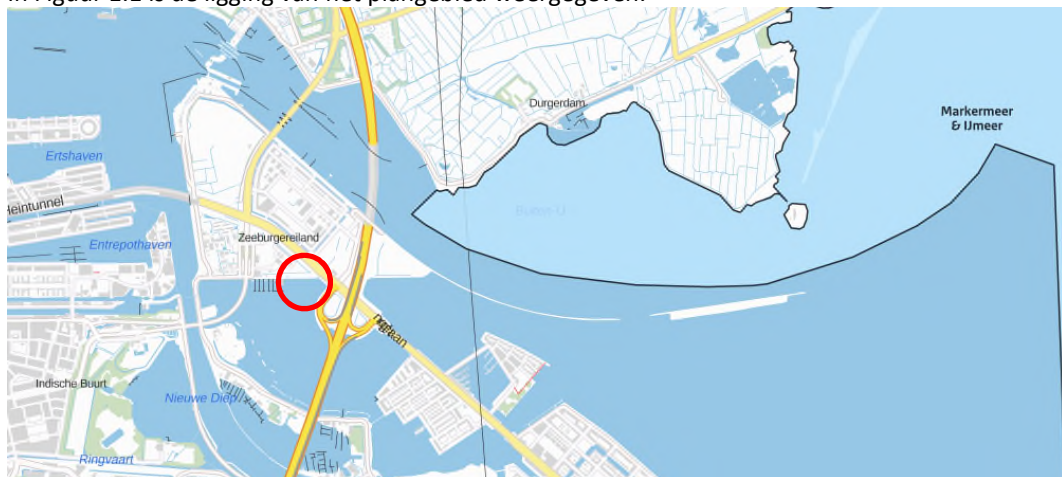
1 Inleiding

1.1 Aanleiding

De gemeente Amsterdam wil de verplaatsing van Holland Sport Boat Centre (HSBC) van de Zuiderzeeweg 2 naar een nabij gelegen locatie aan de A10 planologisch-juridisch mogelijk maken.

Ruimtelijke plannen, zoals een bestemmingsplan, dienen te worden beoordeeld op de uitvoerbaarheid in relatie tot actuele natuurwetgeving. Er dient onderzocht te worden of het plan effect heeft op beschermde soorten of beschermde gebieden (Wet natuurbescherming; Wnb en Natuurnetwerk Nederland). Ontwikkelingen mogen niet zonder meer plaatsvinden indien deze negatieve gevolgen hebben op beschermde natuurgebieden en/of flora en fauna. In dit kader is inzicht gewenst in de aanwezige natuurwaarden en de mogelijk daarmee samenhangende consequenties. Dit wordt gedaan op basis van een Natuurtoets. In deze rapportage zijn de resultaten van de Natuurtoets beschreven en wordt antwoord gegeven of het plan uitvoerbaar is.

In Figuur 1.1 is de ligging van het plangebied weergegeven.

Figuur 1.1. locatie aanduiding van het plangebied (rood omcirkeld). Bron ondergrond: AERIUS calculator

1.2 Planvoornemen

De groei van Amsterdam zorgt voor een transformatie van het Zeeburgereiland van wat eerst een plek was waar eigenzinnige pioniers zich vestigden aan de rand van de stad, naar een stedelijk gebied met bewoners, bedrijven en voorzieningen. Hierbij moet de Zuider IJdijk/Zuiderzeeweg tot een primaire dijk worden opgewaardeerd. In de eerste plaats gaat deze dienen als primaire waterkering. In de tweede plaats als recreatieve route om het eiland heen.

Holland Sport Boat centre (HSBC) is gelegen aan de Zuiderzeeweg. Vanwege de opwaardering van de dijk is gezocht naar een nieuwe locatie voor HSBC. Deze is gevonden aan de Zuiderzeeweg in de 'oksel' van de A10.

1.3 Doel en onderzoeksvragen

Het doel van voorliggende Natuurtoets is het opsporen van strijdigheden van het voorgenomen plan met de beschermde soorten en beschermde gebieden (Natura 2000-gebieden en het Natuurnetwerk Nederland; NNN) en het bepalen of het plan uitvoerbaar is.

De vragen of voor de uitvoering van het bestemmingsplan een vrijstelling geldt, dan wel een ontheffing of vergunning op grond van de Wet natuurbescherming nodig is en zo ja, of deze ontheffing of vergunning kan worden verleend, komt in beginsel pas aan de orde in een procedure op grond van de Wet natuurbescherming. Echter, deze vragen zijn ook relevant voor het bestemmingsplan omdat in deze Natuurtoets wordt beoordeeld of ten tijde van de vaststelling van het bestemmingsplan het op voorhand in redelijkheid duidelijk is dat de Wet natuurbescherming niet de uitvoerbaarheid van het plan in de weg zal staan. Het bestemmingsplan kan pas worden vastgesteld nadat uit een Natuurtoets duidelijk is geworden of voor de activiteiten die volgen uit deze vaststelling de mogelijkheid bestaat tot het verkrijgen van een ontheffing of vergunning.

De volgende onderzoeksvragen zijn van toepassing:

- Welke in het kader van de Wnb beschermde soorten (en/of vaste rust- en verblijfplaatsen) komen voor in het beïnvloedingsgebied van het plan? Vinden er als gevolg van de ontwikkeling die mogelijk gemaakt wordt door het plan effecten plaats op deze soorten en worden daarbij verbodsbepalingen overtreden? Is het plan uitvoerbaar en zijn, zo nodig, aanvullende voorwaarden in het plan aan de orde?
- Komen in de beïnvloedingszone van het plangebied beschermde natuurgebieden (NNN en/of Natura 2000) voor? Zo ja, welke zijn dit en wat zijn de gevolgen hierop? Dienen vervolgstappen in de vorm van een compensatieplan opgesteld te worden of zijn andere vervolgstappen aan de orde?

Op bovenstaande vragen wordt in hoofdstuk 4 en 5 een antwoord gegeven (zie ook de leeswijzer).

1.4 Leeswijzer

De Natuurtoets is als volgt opgebouwd:

- De Natuurtoets begint met de belangrijkste conclusies gedestilleerd uit de resultaten van voorliggende Natuurtoets;
- Hoofdstuk 1 geeft de aanleiding van de Natuurtoets en het planvoornemen;
- Hoofdstuk 2 beschrijft beknopt het wettelijk kader;
- Hoofdstuk 3 geeft een toelichting op de methodiek van de Natuurtoets;
- Hoofdstuk 4 beschrijft het gebied en gaat in op de ecologische waarden en de beschermde soorten en gebieden in (de omgeving) van het plangebied;
- Hoofdstuk 5 toetst het plan aan de Wet natuurbescherming en het NNN.

2 Wettelijk kader Wet natuurbescherming

Dit hoofdstuk beschrijft het wettelijk kader van de soortenbescherming ([paragraaf 2.2](#)) en de gebiedsbescherming ([paragraaf 2.3](#)) relevant voor voorliggende Natuurtoets.

2.1 Algemeen

De Wet natuurbescherming (hierna Wnb) heeft per 1 januari 2017 de Boswet, Flora- en faunawet en de Natuurbeschermingswet 1998 vervangen. De Wnb regelt de bescherming van Natura 2000-gebieden, bescherming van soorten en de bescherming van houtopstanden.

Naast bescherming vanuit de Wnb, zijn er ook gebieden die planologisch beschermd zijn. Het betreft het 'Natuurnetwerk Nederland' (hierna NNN). De bescherming van het NNN verloopt via het ruimtelijke ordeningsrecht (Barro, bestemmingsplannen) en niet via de natuurwetgeving.

2.2 Soortbescherming

In de Wnb is soortbescherming opgedeeld in drie categorieën. Voor elke categorie gelden verschillende verbodsbepalingen die zijn vermeld in artikel 3.1, 3.5 en 3.10 van de Wnb. Het gaat om de volgende drie categorieën:

1. soorten van de Vogelrichtlijn;
2. soorten van de Habitatrichtlijn, inclusief bijlage I en II uit Verdrag van Bern en bijlage I uit Verdrag van Bonn;
3. 'andere soorten' (onderdeel A 'fauna' en onderdeel B 'flora').

De verbodsbepalingen en ontheffingsgronden voor de eerste twee categorieën komen rechtstreeks uit de Vogel- en Habitatrichtlijn. De derde categorie vindt zijn oorsprong in de nationale wetgeving. Bij voorliggende toetsing wordt tevens beoordeeld of soorten met jaarrond beschermde nesten aanwezig zijn in het plangebied. Hierbij wordt een onderscheid gemaakt tussen jaarrond beschermde nesten (categorie 1 t/m 4) en mogelijk jaarrond beschermde nesten (categorie 5).

Soorten van de Vogelrichtlijn

Voor Vogelrichtlijnsoorten is het verboden om in het wild levende vogels te doden of te vangen, opzettelijk nesten, rustplaatsen en eieren van vogels te vernielen, te beschadigen, te rapen of nesten van vogels weg te nemen. Daarnaast is het verboden vogels opzettelijk te storen. Dit laatste verbod geldt niet voor een aantal vogelsoorten, indien de storing niet van wezenlijke invloed is op de staat van instandhouding en het nest zelf zijn functionaliteit behoudt (zie artikel 3.1 in tekstkader in de bijlage).

Soorten van de Habitatrichtlijn

Voor soorten van artikel 3.5 (Habitatrichtlijn, Bern en Bonn) is het eveneens verboden om in het wild levende dieren en planten in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te doden of te vangen, opzettelijk eieren van dieren te vernielen of te rapen. Voortplantings- of rustplaatsen mogen niet beschadigd of vernield worden. Daarnaast geldt er een verbod om planten behorend bij artikel 3.5 te plukken, verzamelen, af te snijden, te ontwortelen of te vernielen. In tegenstelling tot de Vogelrichtlijnsoorten in artikel 3.1, mogen dieren behorend bij artikel 3.5 niet opzettelijk verstoord worden, ook niet als er geen wezenlijke invloed is op de staat van instandhouding. Daarbij dient opgemerkt te worden dat een aantal vogelsoorten ook vallen onder artikel 3.5 en daarom niet verstoord mogen worden (zie ook tabel E in de bijlage).

Andere soorten

Naast de Europees aangewezen beschermde flora en fauna, is er in Nederland ook een Nationale soortenlijst gemaakt die niet gedekt wordt door de Vogel- en Habitatrichtlijn, Verdrag van Bern of Verdrag van Bonn. Deze soorten zijn opgenomen in bijlage A en B van de Wnb, zie ook Bijlage tabel C en D van voorliggende rapportage. Voor soorten in bijlage A geldt een verbod op opzettelijk doden of vangen van dieren, opzettelijk beschadigen of vernielen van vaste voortplantings- of rustplaatsen van dieren. Voor soorten in bijlage B geldt een verbod op opzettelijk plukken, verzamelen, afsnijden, vernielen en ontwortelen van planten. In tegenstelling tot artikel 3.1 en 3.5, is verstoring van deze soorten toegestaan.

Met betrekking tot de 'andere soorten' zijn per provincie beleidsregels opgesteld waarin voor een deel van deze soorten vrijstelling is verleend. De grond waarop deze vrijstelling geldt verschilt per provincie en hoeft dus niet in alle situaties van toepassing te zijn. Ook zijn de provincies niet altijd het bevoegd gezag. In bepaalde gevallen¹ is dit het rijk (via RVO). Vrijstelling op basis van ruimtelijke inrichting of ontwikkeling is een geldige reden in alle provincies.

Indien bij het voornemen gestelde verboden in artikel 3.1, 3.5 of 3.10 worden overtreden, dient gewerkt te worden conform een gedragscode. Biedt een gedragscode geen oplossing, dan is het mogelijk om een ontheffing aan te vragen bij de provincie waarin het voornemen plaatsvindt. De grond waarop een ontheffing mogelijk is, verschilt per categorie. Zie de Bijlage voor een uitgebreide toelichting.

2.3 Gebiedsbescherming

2.3.1 Natura 2000

Natura 2000-gebieden zijn natuurgebieden van groot internationaal belang. Deze gebieden zijn aangewezen onder de Europese Habitat- en/of Vogelrichtlijn. Voor de gebieden en de daarbij aangewezen soorten en habitattypen zijn instandhoudingsdoelstellingen opgesteld. Een activiteit mag niet leiden tot significant negatieve effecten op deze doelen of tot een aantasting van de natuurlijke kenmerken. Indien op voorhand significante effecten niet uitgesloten kunnen worden dient een Passende beoordeling opgesteld te worden.

2.3.2 Natuurnetwerk Nederland

Het Natuurnetwerk Nederland is een stelsel van ecologisch hoogwaardige natuurgebieden; de Natura 2000-gebieden maken daar deel van uit. Naast de Natura 2000-gebieden bevat het NNN ook overige leefgebieden van soorten en – om isolatie te voorkomen – gebieden die een verbinding vormen tussen natuurgebieden. Het NNN is onderdeel van het actieve beleid om bedreigde dier- en plantensoorten in een gunstige staat van instandhouding te brengen. De natuurgebieden die behoren tot het NNN en hun functies worden planologisch beschermd, hier geldt het 'nee, tenzij'- principe. De planologische bescherming betekent in het kort dat geen nieuwe bestemmingen worden toegestaan die per saldo leiden tot een significante aantasting van de oppervlakte, de kwaliteit en de samenhang van het NNN. Hieraan wordt getoetst bij de besluitvorming over ruimtelijke plannen.

¹ <https://www.rvo.nl/onderwerpen/agrarisch-ondernemen/beschermde-planten-dieren-en-natuur/wet-natuurbescherming/taken-en-rolverdeling-bevoegdheden>

2.3.3 Bescherming van houtopstanden

De Wet natuurbescherming (Wnb) geeft invulling aan de bescherming van houtopstanden die tot aan 1 januari 2017 vielen onder bescherming van de Boswet. De bescherming is geregeld in hoofdstuk 4 van de Wnb. De Provincie is het bevoegd gezag. De bescherming betreft de houtopstanden die zijn gelegen buiten de bebouwde kom (Boswet) en die een oppervlakte hebben van meer dan 1.000 m² (0,1 hectare). De Wnb doet geen uitspraken over houtopstanden die zijn gelegen binnen de bebouwde kom of met kleinere oppervlakte dan 1.000 m². Bescherming van dergelijke houtopstanden is een taak van de gemeentelijke overheid.

Voor houtopstanden groter dan 1.000 m² is veelal sprake van overlap met de gemeentelijke Algemene Plaatselijke Verordening (APV). De mate van overlap kan per gemeente verschillen en is dus maatwerk. Toetsing aan de APV valt buiten de scope van de Natuurtoets. Voor houtopstanden die zijn beschermd in de Wnb geldt een meldingsplicht bij voorgenomen velling, en in principe tevens een herplantplicht. Herplant wordt in principe ter plekke ingevuld. Onder voorwaarden kan herplant ook elders worden gerealiseerd.

3 Methodiek

Dit hoofdstuk beschrijft de methodiek die gehanteerd wordt tijdens het bureauonderzoek ([paragraaf 3.2](#)) en gedurende het terreinbezoek ([paragraaf 3.3](#)) van voorliggende Natuurtoets. In [paragraaf 3.4](#) wordt aangeduid hoe deze gegevens leiden tot een conclusie.

3.1 Algemeen

Het onderzoek naar het voorkomen van beschermde soorten en ligging van beschermde gebieden is opgebouwd uit twee onderdelen:

1. Bureaustudie naar waarnemingen van beschermde soorten uit het (recente) verleden en ligging van beschermde gebieden in de invloedssfeer van het plan;
2. Terreinbezoek naar de (mogelijke) aanwezigheid van beschermde soorten.

3.2 Bureauonderzoek

Afbakening beschermde soorten

In het bureauonderzoek wordt specifiek gekeken naar soorten uit de Vogelrichtlijn (artikel 3.1), soorten van de Habitatrichtlijn (artikel 3.5) en 'andere' beschermde soorten (artikel 3.10). Bij vogels zal met name speciale aandacht geschonken worden aan soorten die in het plangebied een essentieel leefgebied kunnen hebben. Voorgenoemde soorten zijn in Nederland zeldzaam of hebben een Europese bescherming (Habitatrichtlijn bijlage IV-soorten, bijlage II Verdrag van Bern en bijlage I Verdrag van Bonn) en moeten worden getoetst op voorkomen en het projecteffect. Treden effecten op, of worden verbodsbepalingen overtreden, dan zijn er maatregelen nodig om deze effecten te voorkomen, verzachten of te compenseren om te voldoen aan de Wnb.

Een aantal soorten is door de provincies vrijgesteld en zijn opgenomen in provinciale vrijstellingen (zie tabel C en D in de bijlage). Deze zijn niet meegenomen in deze toetsing. Deze soorten zijn zodanig algemeen in de provincie dat de gunstige staat van instandhouding niet in het geding komt bij het voorliggende project. Wel geldt de algemene zorgplicht. Door het uitvoeren van een aantal zorgplicht gerelateerde maatregelen, wordt voldaan aan de zorgplicht en kan de gunstige staat van instandhouding worden gegarandeerd. Hierbij kan gedacht worden aan het rekening houden met de kwetsbare seizoenen van deze soorten en de manier van werken (zoals het aanhouden van vaste rijroutes en het zorgen voor vluchtmogelijkheden voor de soorten).

Bronnen

Om een beeld te krijgen van de verspreiding en (mogelijk) voorkomen van beschermde soorten in en rond het plangebied, is de Nationale Databank Flora en Fauna (NDFF) geraadpleegd. Hierbij is nagegaan of er in de periode 2013-2018 beschermde soorten zijn aangetroffen in of nabij het plangebied (binnen straal van 2,5 km rond plangebied). Aan de hand van de resultaten van de bureaustudie is een inschatting gemaakt of de betreffende soorten in het plangebied voor zouden kunnen komen. Daarnaast zijn eerder opgeleverde rapporten gebruikt om dit document te ondersteunen: Antea Group, 2016 & Blokker, 2017.

Naast de bronnen met soortinformatie, is voor het bepalen van de ligging van beschermde gebieden gebruik gemaakt van de gebiedendatabase op de website van het Ministerie van EZ of provinciale digitale atlanten. Om inzicht te krijgen in de ligging van het plangebied t.o.v. van het NNN is de provinciale website geraadpleegd.

3.3 Terreinbezoek

Naar aanleiding van de uitkomsten van de voornoemde bureaustudie is middels een terreinbezoek bepaald in hoeverre de aanwezigheid van beschermde soorten die naar voren zijn gekomen uit de bureaustudie, aannemelijk gesteld kan worden op basis van aanwezig geschikt habitat. Naast directe waarnemingen kan dan aan de hand van de aangetroffen biotopen een beeld worden geschetst van de verwachte aanwezige beschermde soorten. Dit is noodzakelijk omdat enkele seizoensgebonden soorten flora en fauna mogelijk niet kunnen worden waargenomen. Aan de hand van het aangetroffen biotoop en habitatvoorkeur(en) kunnen echter wel indicaties worden gegeven van het mogelijk voorkomen van deze soorten op de locatie. Het gaat hier om een deskundigenoordeel op basis van de fysieke gesteldheid van het terrein (biotopenonderzoek). Daarnaast zijn de aangetroffen belangwekkende soorten opgetekend.

Op 1 mei 2018 is vanaf circa 12:00 uur een terreinbezoek uitgevoerd door een deskundig ecooloog van Antea Group bij bewolkt weer met een temperatuur van circa 14 C°. Tijdens het terreinbezoek is het plangebied te voet belopen en is de noordelijke watergang bemonsterd met een RAVON visnet.

3.4 Effectbeoordeling en advies vervolgtraject

Aan de hand van de bevindingen uit het bureauonderzoek en de resultaten van het verkennend terreinbezoek kan worden bepaald of het plan uitvoerbaar is, of een vervolgonderzoek nodig is om beschermde soorten uit te sluiten en om te bepalen wat de effecten zijn. Tevens kan worden geadviseerd over de te volgen procedure inzake de natuurwetgeving.

4 Resultaten

In [paragraaf 4.1](#) wordt allereerst een gebiedsbeschrijving van het plangebied gegeven. Vervolgens wordt in [paragraaf 4.2](#) ingegaan op de resultaten van de in het gebied aanwezige of verwachte beschermde soorten (uiteenzetting van de resultaten van de bureaustudie en het terreinbezoek), waarna in [paragraaf 4.3](#) de ligging van gebieden beschermd in het kader van de Wet natuurbescherming en het NNN in de omgeving van het plangebied aangegeven wordt.

4.1 Gebiedsbeschrijving

Het plangebied ligt ten noorden van de Diemerzeedijk en ten zuiden van de IJburglaan te Amsterdam (gemeente Amsterdam, Provincie Noord-Holland). Het plangebied ligt in stadsdeel Oost en is globaal gelegen op de zuidkant van het Zeeburgereiland.

In Figuur 4.1 is een impressie gegeven van het plangebied.

Figuur 4.1. Impressie van het plangebied.

4.2 Beschermde soorten

4.2.1 Resultaten bureauonderzoek

Uit de recente verspreidingsinformatie blijkt dat in of nabij het plangebied in het verleden diverse beschermde soorten zijn waargenomen (binnen een straal van 2,5 kilometer). Dit betreft de beschermde soorten genoemd in Habitatrichtlijn (bijlage IV onderdeel a en b), de niet-

vrijgestelde 'andere soorten' uit bijlage I (onderdeel a en b) van de Wet natuurbescherming en vogels met een jaarrond beschermd nest. De soorten zijn weergegeven in Tabel 4.1.

Tabel 4.1. Overzicht waargenomen beschermde soorten (Habitatrichtlijn (HR), lijsten A en B behorende bij artikel 3.10) en vogelsoorten met een jaarrond beschermd nest (JRB) aangegeven met een 'X', in de directe omgeving van het plangebied (2,5 kilometer, NDFF, 2013-2018).

Soortgroep	Soort	JRB	HR	A/B
Vogels met een jaarrond beschermd nest*	Boomvalk	X		
	Buizerd	X		
	Gierzwaluw	X		
	Grote gele kwikstaart	X		
	Havik	X		
	Huismus	X		
	Kerkuil	X		
	Ooievaar	X		
	Ransuil	X		
	Roek	X		
	Slechtvalk	X		
	Sperwer	X		
	Steenuil	X		
	Wespendief	X		
Zoogdieren	Boommarter			X
	Bunzing			X
	Eekhoorn			X
	Hermelijn			X
	Noordse woelmuis		X	
	Wezel			X
	Vleermuizen**		X	
Amfibieën	Alpenwatersalamander			X
	Rugstreeppad		X	
	Vinpootsalamander			X
	Vuursalamander			X
	Vroedmeesterpad		X	
Reptielen	Ringslang			X
Insecten - Dagvlinders	Grote vos			X
Insecten - Libellen	Geen waarnemingen			X
Vissen	Geen waarnemingen			
Planten	Blaasvaren			X
	Grote leeuwenklauw			X
	Kluwenklokje			X
	Muurbloem			X
	Schubvaren			X
	Wilde ridderspoor			X
Overige soortgroepen	Geen waarnemingen			

*Categorie 5: de afweging of er sprake is van een jaarrond beschermd nest uit categorie 5 wordt gemaakt bij de beschrijving van de resultaten van het terreinbezoek (paragraaf 4.2.2).

**Vleermuizen: bosvleermuis, gewone dwergvleermuis, laatvlieger, meervleermuis, rosse vleermuis, ruige dwergvleermuis.

Op basis van de verspreidingsgegevens van een soort, in combinatie met kennis van de terreingeschiktheid voor deze soorten, is vervolgens nagegaan of het plangebied een functie vervult voor (onder andere) deze soorten en of effecten aan de orde zijn. De bevindingen worden in paragraaf 4.2.2 uiteengezet.

4.2.2 Resultaten terreinbezoek - ecologische bevindingen

De bevindingen van het terreinbezoek is per soortgroep uiteenzet; in dezelfde volgorde als in Tabel 4.1.

Afbakening relevante soortgroepen

Het terrein is een druk bezochte locatie, gelegen aan een autoweg en een spoorweg. In de bermen en de watergangen is daarnaast veel zwerfafval te vinden en binnen het plangebied is weinig hoge vegetatie aanwezig. Om deze reden zijn een aantal soorten in de soortgroepen vogels, zoogdieren, amfibieën en planten uit te sluiten.

In voorgaande onderzoeken zijn vervolgonderzoeken (Blokker, 2017) ingezet naar beschermde soorten. Hieronder staan de conclusies weergegeven:

- In het plangebied zijn geen verblijfplaatsen van vleermuizen aangetroffen. De noordkant van het Zeeburgereiland wordt wel sporadisch gebruikt als foerageergebied door de meervleermuis. Dit betreft echter geen essentieel foerageergebied.
- In het plangebied zijn de noordse woelmuis en de waterspitsmuis niet aangetroffen.
- In het plangebied is een kolonie huismussen waargenomen in gebouwen van de huidige jachthaven. De aangetroffen nestlocaties van de huismus en de bijbehorende verblijfplaatsen zijn beschermd onder de Wet Natuurbescherming. Voor het vernielen hiervan dient een ontheffing te worden aangevraagd.
- Verder zijn in de bomen geen nesten waargenomen van vogels waarvan het nest het gehele jaar rond is beschermd.
- In het plangebied zijn wel nesten aangetroffen van algemene broedvogels waarvan het nest alleen tijdens het broedseizoen is beschermd (oeverzwaluw).
- In het plangebied zijn geen beschermde plantensoorten aangetroffen.
- In het plangebied komen geen beschermde vissoorten voor.

Vanuit voorgaand onderzoek en huidig onderzoek zijn de volgende soorten uitgesloten in het plangebied: boomvalk, buizerd, grote gele kwikstaart, havik, kerkuil, ooievaar, ransuil, roek, slechtvalk, sperwer, steenuil, wespandief, vleermuizen, noordse woelmuis, blaasvaren, grote leeuwenklauw, kluwenklokje, muurbloem, schubvaren en wilde ridderspoor.

In de afgelopen jaren zijn geen rugstreeppadden meer waargenomen op het Zeeburgereiland. Ook de ringslang is niet aangetroffen. Deze gegevens komen voort uit de Natuurmonitoring Zeeburgereiland. Daarnaast zijn het verstoorde biotoop en de vervuilde watergangen met een steile oever geen essentieel leefgebied voor overige amfibieën zoals alpenwatersalamander en vinpootsalamander. De vuursalamander wordt ver buiten het plangebied waargenomen in stedelijk gebied (NDFF, 2018). Gezien de hoge waarschijnlijkheid dat het hier gaat om ontsnapte of uitgezette dieren wordt daarom vuursalamander uitgesloten in het plangebied.

Verder zijn tijdens het terreinbezoek geen krijtsporen en uilenballen gevonden wat aanwezigheid van uilen in het plangebied uitsluit.

De overige soortgroepen worden hierna beschreven: **vogels, zoogdieren (vleermuizen, eekhoorn en marterachtigen), amfibieën (vroedmeesterpad), reptielen (ringslang) en vlinders (grote vos).**

Vogels

Jaarrond beschermde nesten

Zoals eerder aangegeven is er een aantal vogelsoorten waarvan de broedplaatsen jaarrond beschermd zijn en waar bij verwijdering of aantasting van de vaste rust- en verblijfplaats altijd ontheffing moet worden aangevraagd (categorie 1-4).

Gebouwen vormen in potentie geschikte broedplaatsen voor gebouw broedende soorten als huismus, gierzwaluw en verschillende uilensoorten (allen vermeld in categorie 1-4 van de Aangepaste lijst met jaarrond beschermde vogelnesten). Gezien de aard, verstoring en ligging van het plangebied zijn verblijfplaatsen van –verstoring gevoelige- uilen uitgesloten. Hier zijn overigens ook geen sporen van aangetroffen tijdens het terreinbezoek. De overige genoemde soorten zijn minder verstoring gevoelig.

De huismus en gierzwaluw broeden in stedelijk gebied voornamelijk in gebouwen. De huismus broedt over het algemeen in stedelijk gebied in uiteenlopende holtes, meestal onder dakpannen nabij dakgoten. De gierzwaluw nestelt in (hoge) bebouwing in donkere holtes in ventilatieschachten, spleten in muren, onder dakpannen en in kerktorens (BIJ12, 2017ab).

Huisumus & gierzwaluw

Door ontbreken van de juiste elementen in het plangebied en alternatieven in de nabije omgeving, is huismus uitgesloten in het huidige plangebied. Huisumusnesten zijn wel waargenomen ten westen van het plangebied.

Gierzwaluwen zijn met name in de lucht te vinden. Hun verblijfplaatsen zijn te vinden onder dakpannen, in kieren en gaten in hoge gebouwen. Een voorwaarde bij een verblijfplaats is het kunnen maken van een vrije val: er dient derhalve onder het nest voldoende uitvliegroute te zijn (BIJ12, 2017b). In het plangebied zijn voor de gierzwaluw geen van de juiste elementen aanwezig en is daarom uitgesloten.

Overige broedvogels

Overige broedvogels (artikel 3.1 en 3.5) vinden in de aanwezige gebouwen, bomen en vegetatie een mogelijk broedbiotoop. In Hoofdstuk 5 zullen de vervolgstappen en de gevolgen van de ontwikkelingen in het plangebied op eventueel aanwezige broedvogels uiteen gezet worden.

Zoogdieren

Eekhoorn

Uit de bureaustudie komt de eekhoorn naar voren. De eekhoorn is beschermd volgens artikel 3.10, onderdeel A van de Wnb. In Figuur 4.3 is duidelijk te zien dat de eekhoorn niet voorkomt op het Zeeburgereiland.

Figuur 4.3. verspreiding van de eekhoorn (groene stippen) in de omgeving van het plangebied.

Gezien de bereikbaarheid van het eiland via wegen is het onwaarschijnlijk dat de eekhoorn binnen het plangebied voorkomt. Ook zijn hiervan geen sporen aangetroffen tijdens het terreinbezoek. Binnen het Zeeburgereiland zijn daarnaast weinig grote oppervlakten aan houtopstanden/hoge vegetatie en deze zijn daarbij versnipperd door de vele wegen en bebouwing. Om deze redenen is het voorkomen van de eekhoorn binnen het plangebied uitgesloten.

Marterachtigen

Kleine marterachtigen

In Noord-Holland en Noord-Brabant zijn kleine marterachtigen beschermd. Onder de kleine marterachtigen vallen de bunzing, hermelijn en wezel. Alle drie de soorten kwamen naar voren in de bureaustudie. Geen van de soorten is waargenomen in de directe omgeving van het plangebied. Wezel en hermelijn zijn kleine roofdieren die zich niet graag op open stukken begeven. Om op het Zeeburgereiland te komen, moeten de dieren langs een zeer druk bereden weg lopen met open bermen. Binnen het plangebied is daarnaast veel verstoring van licht en geluid. Eenmaal op het terrein is weinig beschutting aanwezig en bevinden zich geen verbindingzones naar meer geschikt terrein. Om dezelfde redenen is het gebied ook ongeschikt voor de bunzing. Door het verstoorde karakter van het plangebied, de moeilijkheid om het plangebied te bereiken, de afwezigheid van geschikt habitat in het plangebied en de afwezigheid van verbindingzones naar geschikter habitat zijn beschermde verblijfplaatsen en biotoop voor marterachtigen binnen het plangebied uitgesloten.

Boommarter

De boommarter komt naar voren uit de bureaustudie. De boommarter is beschermd volgens artikel 3.10, onderdeel A uit de Wnb. De boommarter is een behendige klimmer en maakt veel gebruik van bomen. Vooral aaneensluitende bosschages met voldoende territorium om te jagen. Wegens eerder genoemde redenen bij marterachtigen wordt ook boommarter, ondanks de algemene waarnemingen in stedelijk gebied, uitgesloten in het plangebied door het ontbreken van geschikt leefgebied.

Vleermuizen

Zes soorten vleermuizen komen naar voren uit de bureaustudie. In het plangebied zijn geen geschikte locaties gevonden waar vleermuizen een mogelijke verblijfplaats hebben. In het plangebied zijn geen bomen aanwezig met kieren, gaten of andere openingen. Daarnaast zijn geen gebouwen aanwezig die kunnen dienen als verblijfplaats voor gebouw bewonende soorten. Wel is in een onderzoek van gemeente Amsterdam (schriftelijke mededeling D. van der Elsen

aan Gemeente Amsterdam (2017) aangetoond dat vliegroutes van meervleermuis langs het water in het zuidelijke deel van het plangebied lopen. Het is voor de voorgenomen ruimtelijk ingrepen niet toegestaan deze vliegroute negatief te beïnvloeden.

In Hoofdstuk 5 worden de vervolgstappen en de gevolgen van de ontwikkelingen in het plangebied op aanwezige vliegroutes uiteen gezet.

Amfibieën - vroedmeesterpad

De vroedmeesterpad komt naar voren uit de bureaustudie. De vroedmeesterpad is beschermd volgens artikel 3.5 (habitatrichtlijn) van de Wnb. De vroedmeesterpad komt van nature alleen in Limburg voor. De soort is op veel plaatsen in Nederland uitgezet. De vroedmeesterpad heeft een duidelijke voorkeur voor naar het zuiden geëxponeerde hellingen en het is een warmteminnende soort (RAVON, 2018). Figuur 4.4 toont de waarnemingen van vroedmeesterpad nabij het plangebied.

Figuur 4.4. Waarnemingen van vroedmeesterpad nabij het plangebied.

In het stedelijk gebied is mogelijk een uitgezette populatie aanwezig. Het is bekend dat een populatie vroedmeesterpadden in- en rondom het dierenpark Artis leeft. Echter, op het Zeeburgereiland is de vroedmeesterpad nooit aangetroffen. Om deze reden en het ongeschikte terrein voor vroedmeesterpadden is vroedmeesterpad uitgesloten in het plangebied.

Ringslang

De ringslang komt voort uit de bureaustudie. Ringslangen komen veel voor in de omgeving van het Zeeburgereiland in de daarvoor aangewezen NNN-gebieden. Sporadisch zijn waarnemingen van ringslangen ingevoerd door derden (NDFF, 2018) rondom het huidige plangebied. Vanuit het jaarverslag natuurmonitoring Zeeburgereiland (Blokker, 2014) is echter gebleken dat de ringslang niet meer is waargenomen op het Zeeburgereiland. De ringslang is een doelsoort van omliggende NNN gebieden en zal in hoofdstuk 5 nader worden besproken.

Vlinders

Grote vos

De grote vos kwam naar voren uit de bureaustudie. De grote vos is beschermd volgens artikel 3.10, onderdeel A uit de Wnb. De enkele waarneming komt ver van het plangebied (zie Figuur 4.5).

Figuur 4.5. Waarneming van grote vos (gele stip) in de nabijheid van het plangebied. Bron: NDFF, 2018).

De grote vos is een zeldzame standvlinder die met acuut uitsterven wordt bedreigd. De laatste jaren worden in Nederland gemiddeld ongeveer vijf exemplaren waargenomen, vermoedelijk zwervers uit het buitenland of vlinders van tijdelijke populaties (Vlinderstichting, 2018). Om deze reden is de waarschijnlijkheid dat grote vos het plangebied gebruikt als essentieel leefgebied zeer klein. Het uitvoeren van nader onderzoek wordt niet zinvol geacht.

4.2.3 Samenvatting beschermde soorten

Uit het terreinbezoek in combinatie met het bureauonderzoek is gebleken dat de soorten weergegeven in Tabel 4.2 (aanwezigheid: 'ja') en die een beschermde status hebben in de Wet natuurbescherming mogelijk voor kunnen komen in het plangebied. In hoofdstuk 5 wordt nader op deze soorten in gegaan.

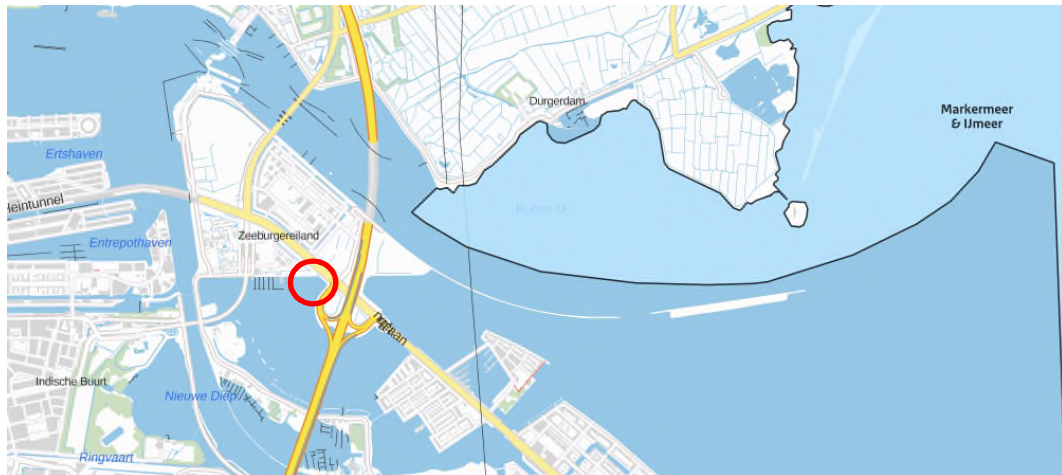
Tabel 4.2. Mogelijk aanwezige beschermde soorten in het plangebied.

Soort	Beschermingsregime	Aanwezigheid	Toelichting
Algemene broedvogels	Artikel 3.1 // Artikel 3.5	Mogelijk	Veel geschikt terrein dat broedbiotoop vormt voor vogels.
Marterachtigen	Artikel 3.10	Nee	Ongeschikt, verstoord terrein zonder verbindingzones.
Vleermuizen	Artikel 3.5	Nee, wel vliegrouete	Geen geschikte verblijfplaatsen aanwezig in het plangebied. Meervleermuis gebruikt vliegroutes over het water aan de zuidzijde van het Zeeburgereiland.
Vroedmeesterpad	Artikel 3.5	Nee	Plangebied voldoet niet aan de biotoopeisen van amfibieën en deze zijn in de directe omgeving niet waargenomen.
Ringslang	Artikel 3.10	Nee	Vanuit natuurmonitoring Zeeburgereiland (Blokker, 2014) zijn geen recente waarnemingen van ringslang bekend.
Grote vos	Artikel 3.5 // Artikel 3.10	Nee	Zeer zeldzame (zwervende) vlinder, één onzekere waarneming op circa één kilometer afstand.

4.3 Beschermde gebieden

4.3.1 Natura 2000-gebieden

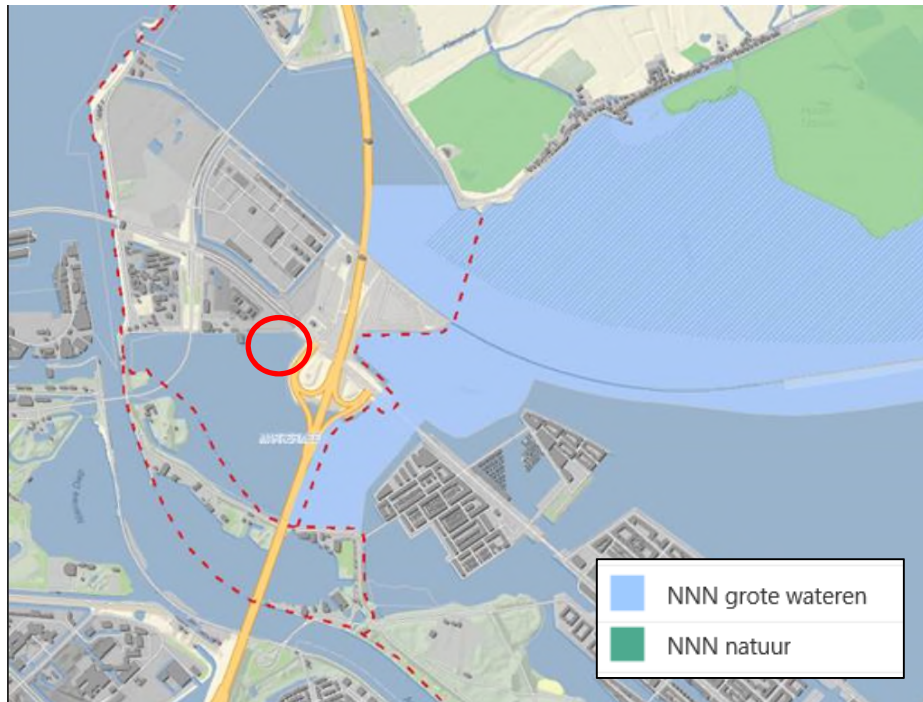
Het onderzoeksgebied bevindt zich buiten de Speciale Beschermingszones Natura 2000. Het Markermeer- IJmeer is het dichtstbijzijnde gebied met de status van Natura 2000 en bevindt zich op ongeveer 1 kilometer afstand van het plangebied. In Figuur 4.6 staat het Natura 2000- gebied in het lichtblauw aangegeven.

Figuur 4.6. Ligging plangebied (rood omkaderd) ten opzichte van het Natura 2000-gebied Markermeer & IJmeer (in lichtblauw). Bron: AERIUS Calculator, 2018.

4.3.2 Natuurnetwerk Nederland

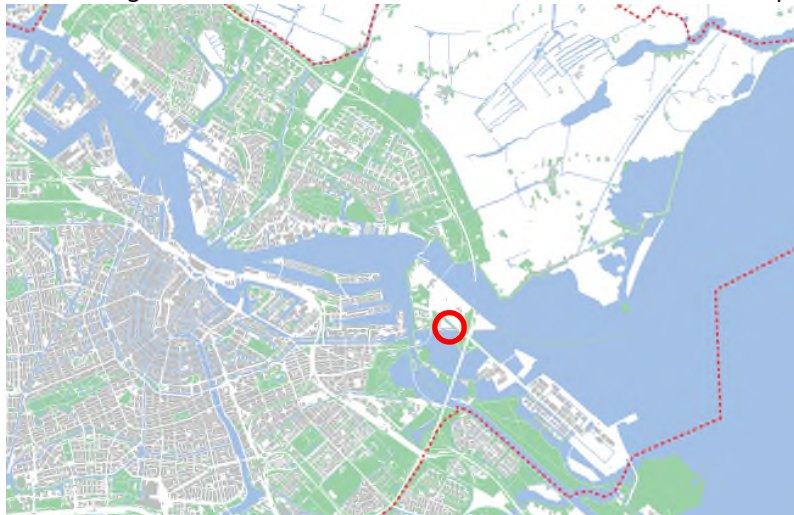
In het plangebied is geen NNN-gebied aanwezig. Het dichtstbijzijnde NNN-gebied is op circa 1000 meter ten noordoosten van het plangebied gelegen (N13.01 Vochtig weidevogelgrasland); de grote wateren (N04.02 Zoete plas) liggen op circa 225 meter van het plangebied (zie figuur 4.7). De wezenlijke waarden en kenmerken van het NNN betreffen ondermeer de meervleermuis, waarvoor de kustlijn langs o.a. IJsselmeer en Markermeer een belangrijke functie kan hebben als migratieroute (Provincie Noord-Holland, 2018).

Figuur 4.7. Ligging Natuurnetwerk Noord-Holland (groene en blauwe vlakken) in de nabijheid van het plangebied (rood omlijnd). Bron: Kaartbank Noord-Holland, 2018.

4.3.3 Bescherming van houtopstanden

Het Zeeburgereiland valt binnen de bebouwde kom beschermde houtopstanden (zie Figuur 4.8).

Figuur 4.8. Grens bebouwde kom boswet / houtopstanden Wet natuurbescherming Amsterdam. Bron: Bomenstichting, afdeling Amsterdam, 2014.

5 Toetsing

In [paragraaf 5.1](#) is de effectbepaling van het plan gegeven. In [paragraaf 5.2](#) worden de werkzaamheden getoetst aan de soortenbescherming (Wnb). Indien vervolgstappen aan de orde zijn, is dit aangeven in een tekstkader. In [paragraaf 5.3](#) wordt het plan getoetst aan het beschermingsregime van het NNN-gebied en de Wet natuurbescherming (Wnb).

5.1 Effectbepaling plan

De volgende biotopen worden beïnvloed door het voornemen:

- Gebouwen binnen het plangebied worden gesloopt;
- De oude jachthaven verdwijnt;
- De nieuwe jachthaven wordt opgebouwd;
- Bomen binnen het plangebied worden gekapt.

5.2 Toetsing effect op beschermde soorten

5.2.1 Vogels

Algemene broedvogels

Alle in gebruik zijnde nesten van vogelsoorten in Nederland zijn beschermd onder de Wet natuurbescherming (artikel 3.1 en 3.5). Met de meeste broedvogels kan echter in het algemeen relatief eenvoudig rekening worden gehouden door kap- en sloopwerkzaamheden niet uit te voeren in de broedtijd (circa maart tot en met juli²) en indien concrete broedgevallen aanwezig zijn. Op deze wijze (en wanneer de soorten uit artikel 3.5 kunnen uitwijken naar alternatief leefgebied) zijn geen belemmeringen vanuit de Wet Natuurbescherming aan de orde.

Zo kunnen in het plangebied nesten gebouwd worden door (algemeen voorkomende) soorten met name in opgaande vegetatie). Indien nesten aanwezig zijn mogen deze tijdens de broedperiode (en wanneer deze in gebruik zijn) niet verwijderd of verstoord worden.

Indien in het broedseizoen gewerkt wordt dient voorafgaand aan de werkzaamheden het gebied gecontroleerd te worden op broedvogels. Dit kan optimaal 3 dagen van te voren worden gedaan. Indien vastgesteld wordt dat sprake is van actuele broedgevallen binnen het projectgebied dan worden locatiespecifieke maatregelen voorgesteld en/of wordt het projectgebied niet vrijgegeven en dienen de werkzaamheden uitgesteld te worden tot nadat het nest niet meer in gebruik is.

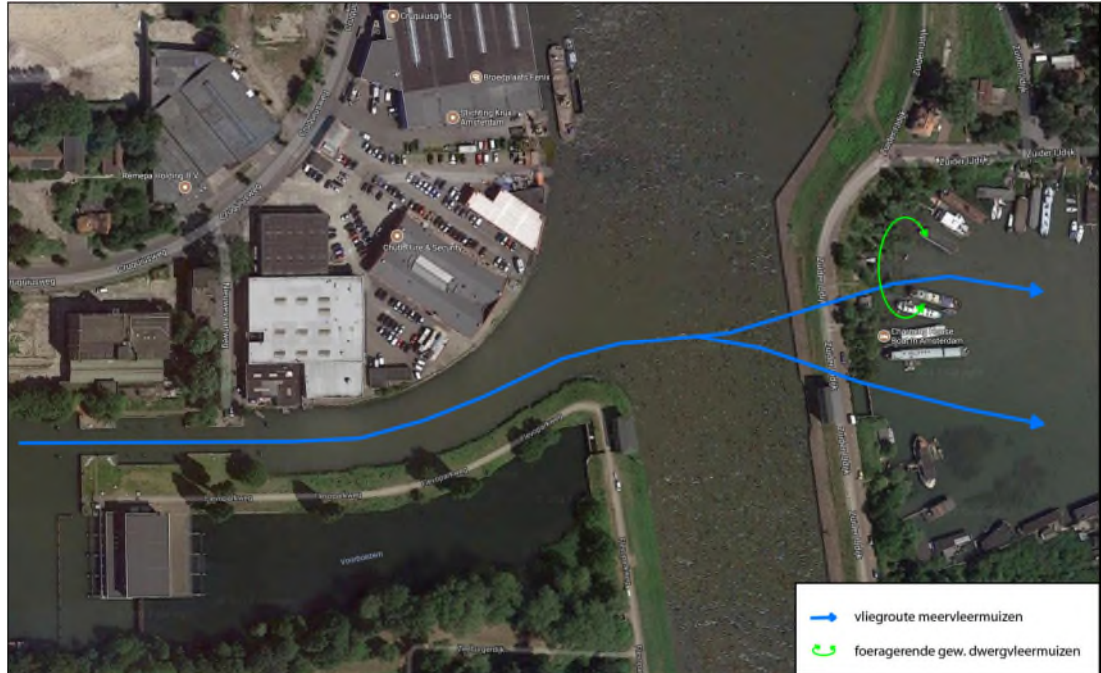
Naast het bovenstaande is het tevens van belang om het projectgebied tijdens de werkzaamheden ongeschikt te houden voor broedvogels. Dit kan door de werkzaamheden voor continue verstoring te laten zorgen waardoor vogels uitwijken, en door te voorkomen dat er een rustperiode ontstaat in het broedseizoen waardoor er continu doorgewerkt wordt.

² Voor het broedseizoen wordt in het kader van de wet geen standaardperiode gehanteerd. Het broedseizoen is afhankelijk van klimatologische omstandigheden; dit houdt in dat het seizoen eerder dan wel later van start kan gaan en eerder dan wel later kan eindigen. Van belang is of er broedgevallen aanwezig zijn.

5.2.2 Vleermuizen

Meervleermuis

De meervleermuis is een beschermde diersoort en staat vermeld op de habitatrichtlijn (artikel 3.5) van de Wet natuurbescherming. De meervleermuis komt in de omgeving van het Zeeburgereiland voor en is een doelsoort van het NNN. Uit een nader onderzoek, uitgevoerd door de gemeente Amsterdam, is gebleken dat vliegroutes aanwezig zijn op het zuidwestelijke deel van het Zeeburgereiland. De meervleermuizen werden langs een vliegroute waargenomen en trokken richting het plangebied van HSBC (zie figuur 5.1).

Figuur 5.1. Vliegroute meervleermuizen (blauwe lijnen/pijlen) gaat richting het plangebied. Bron: Waarnemingen zuider IJdijk, 2017.

De verwachte vlieglijn op basis van de gegevens uit het nader onderzoek is weergegeven in figuur 5.2. In welke richting de meervleermuizen na het Zeeburgereiland vliegen is niet bekend.

Figuur 5.2. Ingeschatte locatie (stippellijnen en pijlen) van vliegroutes gebruikt door meervleermuizen langs de zuidkant van het Zeeburgereiland. Bron: Globespotter, 2018.

Het is zeker dat een vliegroute aanwezig is met een vermoedelijke ligging langs het plangebied. Het is voor de voorgenomen ruimtelijk ingrepen niet toegestaan deze vliegroute negatief te

beïnvloeden. Dat geldt zowel voor de aanlegfase als voor de gebruiksfase. Voor de lichtgevoelige meervleermuis betekent dit dat er geen extra verlichting mag worden geplaatst welke een versturende werking op de vliegroute heeft. Indien toch verlichting op en rond de jachthaven nodig is, dan dient deze zo te worden geplaatst dat er geen effecten op de vliegroute van de meervleermuis optreden. Effecten kunnen worden voorkómen door te kiezen voor zo weinig mogelijke verlichting, en bijvoorbeeld de ligplaatsen van de boten op het water niet te verlichten. Indien verlichting van de ligplaatsen toch nodig blijkt, dan kan worden gekozen voor vleermuisvriendelijke verlichting, welke bestaat uit aangepaste verlichtingstijden, gerichte plaatsing, of toepassing van een aangepaste lichtkleur.

De verlichting kan op volgende wijze worden aangebracht:

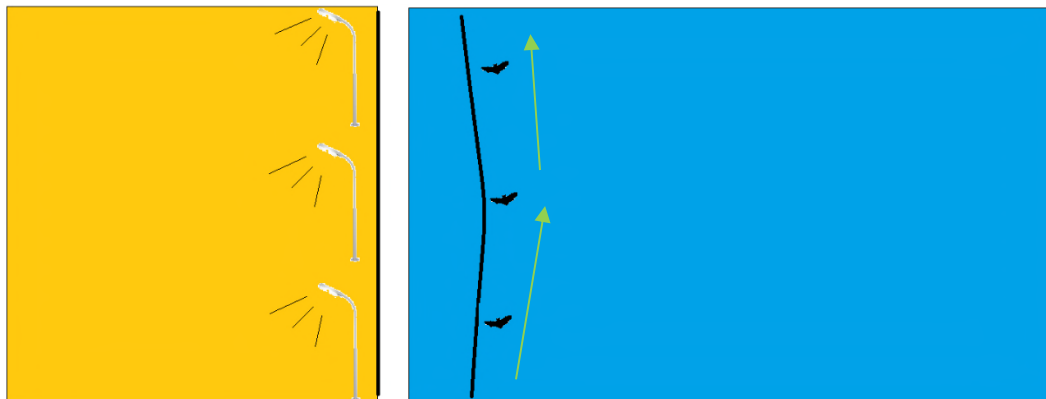
- De lampen worden sterk naar beneden gericht om verstoring op de omgeving te voorkomen;
- Dynamische verlichting: een radarsysteem detecteert voetgangers zodat de verlichting alleen aan is indien nodig;
- Wanneer de lampen aangaan komen deze langzaam op en doven ook weer langzaam om verblinding te beperken;
- Een astronomische klok bepaalt op welke tijdstippen de verlichting in- en uitschakelt.

Voor het plaatsen en gebruiken van verlichting waarbij effecten niet kunnen worden uitgesloten, is een ontheffing van de Wet Natuurbescherming nodig. Het verdient aanbeveling het verlichtingsplan op te stellen in samenspraak met een ter zake kundig ecooloog, en/of het plan door een ecooloog te laten toetsen, met als doel het voorkómen van effecten.

Amberkleurige verlichting

Geadviseerd wordt te kiezen voor toepassing voor aangepaste lichtkleur, aangezien deze vorm van verlichting is goedgekeurd door het bevoegd gezag voor de Wet Natuurbescherming. De Zoogdiervereniging heeft eerder onderzoek verricht naar de lichtgevoeligheid van vleermuizen. Hieruit komt dat amberverlichting het minst effect heeft op vleermuizen. Deze vorm van verlichting is uitgewerkt in het ontwerp van een 'batlamp' (www.innolumis.nl; zie ook figuur 5.4). In aanvulling op de lichtkleur kunnen effecten verder worden geminimaliseerd door te werken met armaturen die het licht goed richten en die een scherpe bundel (scherpe cut-off) hebben, en zodoende van de vliegroute over het water áf schijnen (zie figuur 5.3).

Bij twijfel kan het voorgenomen verlichtingsplan t.z.t. ter toetsing worden voorgelegd aan het bevoegd gezag Wet Natuurbescherming in de Provincie Noord-Holland.

Figuur 5.3. Amberverlichting voorzien van armaturen met een scherpe bundel verlichten het landgedeelte (in geel), weg van het water en aanwezige vliegroutes (in blauw).

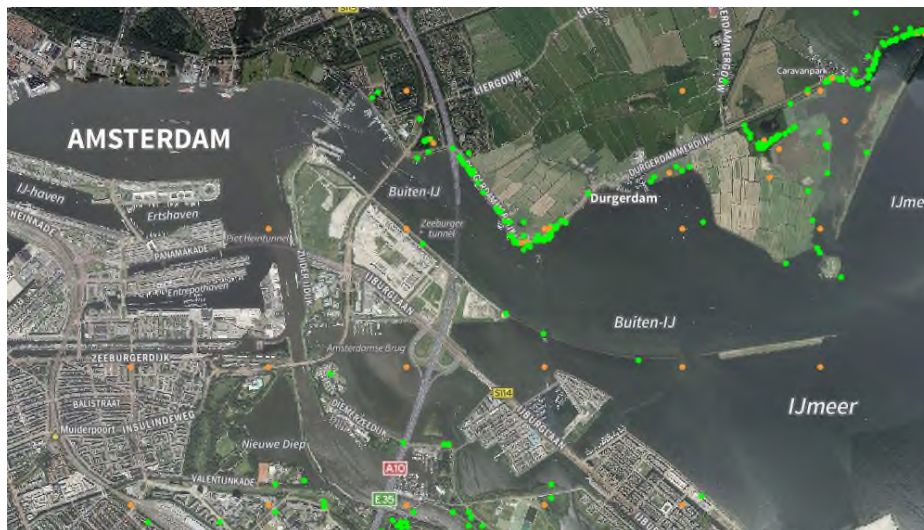

Figuur 5.4. De batlamp is zo ontworpen dat het licht nauwelijks opvalt voor vleermuizen en goede verlichting biedt voor mensen.

5.2.3 Ringslang

De ringslang is een beschermde diersoort en staat vermeld onder artikel 3.10, onderdeel A van de Wet Natuurbescherming. De ringslang is daarnaast een doelsoort van omliggende NNN gebieden.

De ringslang komt veel voor in omliggende NNN-gebieden (NDFF, 2018) (zie figuur 5.5) maar is de afgelopen jaren niet meer waargenomen op het Zeeburgereiland (Blokker, 2014).

Figuur 5.5. Waarnemingen van ringslang in de omgeving van het plangebied. Bron: NDFF, 2018.

In het plangebied zijn geen geschikte leefgebieden aanwezig die voldoen aan de eisen van ringslang. De ringslang is watergebonden, gemakkelijk verstoord en heeft voldoende beschutting nodig in de directe omgeving. Grote open wateren worden gemeden. Sporadisch zullen zwervende dieren mogelijk worden waargenomen in de omgeving van het Zeeburgereiland. Echter, het plangebied bevat geen geschikt leefgebied voor de ringslang en is recentelijk niet meer waargenomen op het Zeeburgereiland (Blokker, 2018) en dus ondervindt de soort hierdoor geen negatieve effecten van de nieuwe ontwikkelingen.

5.3 Effecten op beschermde gebieden

5.3.1 Effecten op Natura 2000-gebieden

Uit de bureaustudie blijkt dat binnen drie kilometer afstand van het plangebied het Natura 2000-gebied Markermeer & IJmeer ligt. Op basis van de afstand van het Natura 2000-gebied kunnen negatieve effecten als gevolg van veel verstoringfactoren zoals verstoring door geluid en licht worden uitgesloten. Dit is de conclusie uit de Voortoets die in 2016 voor het project is uitgevoerd (Antea Group, 2016). Deze conclusie is gebaseerd op het gegeven dat in de nieuwe jachthaven sprake is van een geringer aantal boten en vaarbewegingen dan in de huidige situatie.

In aanvulling op de in 2016 uitgevoerde Voortoets (Antea Group, 2016) wordt onderstaand kort ingegaan op de volgende twee aspecten: plaatsing van een tankpunt in de haven en effecten tijdens de realisatiefase.

Nieuw tankpunt

In het plan dat een nieuwe haven mogelijk maakt is tevens een nieuw tankpunt opgenomen. Het toekomstig gebruik van dit tankpunt zal leiden tot nieuwe vaarbewegingen van en naar de nieuwe jachthaven. Deze nieuwe vaarbewegingen betekenen echter een verplaatsing van de vaarbewegingen naar de voormalige tanklocatie, zodat per saldo er geen sprake is van een toename van het aantal vaarbewegingen. Mede gezien de ligging van de haven op circa 1 kilometer afstand van het Natura 2000-gebied, is het niet aannemelijk dat de verschillen in vaarbewegingen als gevolg van de verplaatsing van het tankpunt zal leiden tot een toename van de stikstofemissie en –depositie in het naastgelegen Natura 2000-gebied. Een gedetailleerde berekening van emissie en depositie van stikstof op basis van simulatie van de vaarbewegingen die samenhangen met gebruik van het tankpunt wordt dan ook niet zinvol geacht.

Effecten als gevolg van stikstofdepositie tijdens de aanlegfase.

Tijdens de realisatiefase van de inrichting van de nieuwe haven is sprake van lokale werkzaamheden op een afstand van circa 1 kilometer van het Natura 2000-gebied. Het betreffen lokale relatief kleinschalige werkzaamheden die samengaan met inzet van materieel voor de plaatsing van steigers en inrichting van de voorzieningen op de wal. Wezenlijke tijdelijke toename van stikstofdepositie wordt niet verwacht. De aard en omvang van deze werkzaamheden geven geen aanleiding tot het uitvoeren van een gedetailleerde berekening van emissie en depositie van stikstof met behulp van het rekenprogramma AERIUS Calculator op basis van een simulatie van de werkzaamheden tijdens de aanlegfase, om de genoemde verwachting cijfermatig te onderbouwen. Effecten als gevolg van stikstofdepositie tijdens de aanlegfase worden op voorhand uitgesloten.

5.3.2 Effecten op het Natuurnetwerk Nederland (NNN)

Voor wat betreft de NNN is bij indirecte aantasting geen sprake van vervolgstappen, waaronder compensatie. Er bevindt zich geen NNN binnen het plangebied. Er is van directe aantasting van de NNN dan ook geen sprake. In de omgeving van het plangebied liggen wel NNN-gebieden. Ondanks het feit dat de Provincie Noord-Holland geen externe werking hanteert bij toetsing van plannen of projecten aan het NNN, kunnen effecten van de verplaatsing van de jachthaven op het NNN niet op voorhand worden uitgesloten.

De ontwikkeling in het plangebied heeft mogelijk een effect op doelsoorten uit het NNN. Het betreft de meervleermuis en ringslang. De vliegroutes welke de meervleermuis van het beschermde gebied naar een foerageergebied leiden, zijn beschermd. Wanneer wordt voldaan aan het dynamisch verlichtingsplan, beschreven in paragraaf 5.2.2, kunnen effecten op de meervleermuis als doelsoort van het NNN worden uitgesloten. De ringslang heeft geen leefgebied in het plangebied en is de laatste drie jaar niet waargenomen door derden (NDFF, 2018). Effecten op ringslang en het NNN worden niet verwacht. Vanuit dit oogpunt zijn er voor NNN geen belemmeringen. Het NNN-beleid staat de uitvoering van het plan niet in de weg.

Daarnaast zijn negatieve effecten van de geplande ontwikkelingen op het NNN niet aannemelijk omdat de nieuwe ontwikkelingen niet leiden tot extra vaarbewegingen in het NNN-gebied Grote wateren. De grote wateren welke veel gebruikt worden als foerageergebied voor diverse watervogels ondervinden hierdoor geen- tot minder negatieve effecten. Het weidevogelleefgebied ten noorden van het plangebied is op circa 1 kilometer afstand gelegen van het nieuwe plangebied. Gezien de afstand in combinatie met de afname in vaarbewegingen is het niet aannemelijk dat de verschillen in vaarbewegingen als gevolg van de verplaatsing van het tankpunt zal leiden tot een toename van negatieve effecten op omliggende gebieden.

5.3.3 Bescherming van houtopstanden

Binnen de grenzen van de bebouwde kom geldt geen meldings- en herplantingsplicht vanuit de bescherming van houtopstanden volgens de Wet natuurbescherming (voorheen Boswet).

6 Bronnen

Antea Group, 2016. Voortoets Wet natuurbescherming. *Verplaatsing jachthaven; Holland Sport Boot Centrum te Amsterdam. Antea Group Oosterhout.*

Blokker, A. (2014). Jaarverslag natuurmonitoring Zeeburgereiland. Gemeente Amsterdam.

Blokker, A. (2017). Natuurwaardenonderzoek Zuiderijdkijk, Zeeburgereiland. Gemeente Amsterdam.

Bos, F.G., Bosveld, M.A., Groenendijk, D.G., Van Swaay, C.A.M. & Wynhoff, I., 2006. De dagvlinders van Nederland - verspreiding en bescherming. Nederlandse Fauna 7. Nationaal Natuurhistorisch Museum Naturalis, KNNV Uitgeverij & EISNederland, in samenwerking met De Vlinderstichting, Wageningen.

BIJ12, 2017a. Kennisdocument Huismus.

BIJ12, 2017b. Kennisdocument gierzwaluw.

Creemers, R.C.M. en Delft, J.J.C.W. van (RAVON) (redactie), 2009. De Amfibieën en Reptielen van Nederland. Nederlandse Fauna Deel 9. Nationaal Natuurhistorisch Museum Naturalis, European Invertebrate Survey – Nederland, Leiden.

Elksen, D. van der, 2017. Schriftelijke mededeling aan Gemeente Amsterdam.

Limpens, H., Regelink, J., en Koelman, R. (2010). Vleermuizen en planologie. Zoogdiervereniging, Arnhem.

Ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit, 2009. Aangepaste lijst jaarrond beschermde vogelnesten ontheffing Flora- en faunawet ruimtelijke ingreep. Augustus 2009.

Provincie Noord-Holland, 2018. Provinciale Ruimtelijke Verordening.

Overig:

NDFP

RAVON

Vlinderstichting.nl

Bijlagen

Bijlage 1: Wettelijk kader

Een van de doelen van de Wnb is de bescherming van inheemse flora en fauna. Vanuit deze wet is bij ruimtelijke ingrepen de initiatiefnemer verplicht op de hoogte te zijn van de mogelijk voorkomende beschermde natuurwaarden binnen het plangebied. Het uitgangspunt van de wet is dat geen schade mag worden toegebracht aan beschermde soorten, tenzij dit uitdrukkelijk is toegestaan (het 'nee, tenzij' – principe). Bepaalde handelingen, waaronder ruimtelijke ingrepen, waarbij beschermde soorten in het geding zijn, zijn slechts bij uitzondering en onder voorwaarden mogelijk. Hieronder wordt uitgelegd welke verbodsbepalingen gelden, welke vrijstellingen er gelden en op welke gronden ontheffingen kunnen worden aangevraagd.

Verbodsbepalingen soortbescherming

In de Wnb is soortbescherming opgedeeld in drie categorieën. Voor elke categorie gelden verschillende verbodsbepalingen die onder andere zijn vermeld in artikel 3.1, 3.5 en 3.10 van de Wnb. In het tekstkader van deze Bijlage (zie volgende pagina) staan de artikelen uitgeschreven. Het gaat om de volgende drie categorieën:

- soorten van de Vogelrichtlijn;
- soorten van de Habitatrichtlijn, inclusief bijlage I en II uit Verdrag van Bern en bijlage I uit Verdrag van Bonn;
- 'andere soorten' (onderdeel A 'fauna' en onderdeel B 'flora'), oftewel de Nationale soorten.

Voor soorten vallend onder bovenstaande beschermingsregimes geldt dat ze in principe niet (opzettelijk) gedood en verstoord mogen worden, ook verblijfplaatsen mogen niet vernietigd worden. Bij Vogelrichtlijnsoorten is opgenomen dat verstoring is toegestaan indien de verstoring niet van wezenlijke invloed is op de staat van instandhouding van de desbetreffende soort. Dit geldt echter niet voor Habitatrichtlijnsoorten, inclusief bijlage I en II Bern en bijlage I Bonn (zie Tabel A van deze Bijlage voor de vogelsoorten en Tabel B van deze bijlage voor een uiteenzetting van soorten niet zijnde vogels). Voor de 'andere soorten' geldt dat verstoring is toegestaan. Soorten die zijn opgenomen in bijlage A en B van de Wnb ('andere soorten') zijn opgenomen in tabel C en D van deze Bijlage.

Natuurtoets

Verplaatsing jachthaven HSBC Amsterdam
projectnummer 433164
4 september 2018 revisie 01
Gemeente Amsterdam

Verbodsbepalingen Wet natuurbescherming artikel 3.1, 3.5 en 3.10

Artikel 3.1 Beschermingsregime soorten Vogelrichtlijn

1. Het is verboden opzettelijk van nature in Nederland in het wild levende vogels van soorten als bedoeld in artikel 1 van de Vogelrichtlijn te doden of te vangen.
2. Het is verboden opzettelijk nesten, rustplaatsen en eieren van vogels als bedoeld in het eerste lid te vernielen of te beschadigen, of nesten van vogels weg te nemen.
3. Het is verboden eieren van vogels als bedoeld in het eerste lid te rapen en deze onder zich te hebben.
4. Het is verboden vogels als bedoeld in het eerste lid opzettelijk te storen.
5. Het verbod, bedoeld in het vierde lid, is niet van toepassing indien de storing niet van wezenlijke invloed is op de staat van instandhouding van de desbetreffende vogelsoort.

Artikel 3.5 Beschermingsregime soorten Habitatrichtlijn

1. Het is verboden in het wild levende dieren van soorten, genoemd in bijlage IV, onderdeel a, bij de Habitatrichtlijn, bijlage II bij het Verdrag van Bern of bijlage I bij het Verdrag van Bonn, in hun natuurlijk verspreidingsgebied opzettelijk te doden of te vangen.
2. Het is verboden dieren als bedoeld in het eerste lid opzettelijk te verstoren.
3. Het is verboden eieren van dieren als bedoeld in het eerste lid in de natuur opzettelijk te vernielen of te rapen.
4. Het is verboden de voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren als bedoeld in het eerste lid te beschadigen of te vernielen.
5. Het is verboden planten van soorten, genoemd in bijlage IV, onderdeel b, bij de Habitatrichtlijn of bijlage I bij het Verdrag van Bern, in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te plukken en te verzamelen, af te snijden, te onwortelen of te vernielen.

Artikel 3.10 Beschermingsregime andere soorten

1. Onverminderd artikel 3.5, eerste, vierde en vijfde lid, is het verboden:
 - a. in het wild levende zoogdieren, amfibieën, reptielen, vissen, dagvlinders, libellen en kevers van de soorten, genoemd in de bijlage, onderdeel A, bij deze wet, opzettelijk te doden of te vangen;
 - b. de vaste voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren als bedoeld in onderdeel a opzettelijk te beschadigen of te vernielen, of
 - c. vaatplanten van de soorten, genoemd in de bijlage, onderdeel B, bij deze wet, in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te plukken en te verzamelen, af te snijden, te onwortelen of te vernielen.
2. Artikel 3.8, met uitzondering van het derde en vierde lid, is van overeenkomstige toepassing op de verboden, bedoeld in het eerste lid, met dien verstande dat, in aanvulling op de redenen, genoemd in het vijfde lid, onderdeel b, de noodzaak voor de ontheffing of vrijstelling ook verband kan houden met handelingen:
 - a. in het kader van de ruimtelijke inrichting of ontwikkeling van gebieden, daaronder begrepen het daarop volgende gebruik van het ingerichte of ontwikkelde gebied;
 - b. ter voorkoming van schade of overlast, met inbegrip van schade aan sportvelden, schietterreinen, industrieterreinen, kazernes, of begraafplaatsen;
 - c. ter beperking van de omvang van de populatie van dieren, in verband met door deze dieren ter plaatse en in het omringende gebied veelvuldig veroorzaakte schade of in verband met de maximale draagkracht van het gebied waarin de dieren zich bevinden;
 - d. ter voorkoming of bestrijding van onnodig lijden van zieke of gebrekkige dieren;
 - e. in het kader van bestendig beheer of onderhoud in de landbouw of bosbouw;
 - f. in het kader van bestendig beheer of onderhoud aan vaarwegen, watergangen, waterkeringen, waterstaatswerken, oevers, vliegvelden, wegen, spoorwegen of bermen, of in het kader van natuurbeheer;
 - g. in het kader van bestendig beheer of onderhoud van de landschappelijke kwaliteiten van een bepaald gebied, of
 - h. in het algemeen belang.
3. De verboden, bedoeld in het eerste lid, onderdelen a, en b, zijn niet van toepassing op de bosmuis, de huisspitsmuis en de veldmuis voor zover deze dieren zich in of op gebouwen of daarbij behorende erven of roerende zaken bevinden.

Tabel A. Vogels die vallen onder artikel 3.5 (Bern bijlage II, Bonn bijlage I) én in Nederland broeden.

Ingekorte lijst van de vogelsoorten van de Conventie van Bern bijlage II. Deze lijst is ingekort. Opgenomen zijn: vogels die volgens de Atlas van de Nederlandse Broedvogels (Nederlandse Fauna serie deel 5 uit 2002) en de Avifauna van Limburg (uit 2006) in Nederland broeden.

Soortgroep	Nederlandse naam	Nederlandse naam	Nederlandse naam
Vogels	Appelvink	Grote bonte specht	Purperreiger
	Baardman	Grote gele kwikstaart	Putter
	Beflijster	Grote karekiet	Ransuil
	Bergeend	Grote stern	Rietgors
	Bergfluitier	Grote zilverreiger	Rietzanger
	Bijeneter	Havik	Rode wouw
	Blauwborst	Heggenmus	Roerdomp
	Blauwe kiekendief	Hop	Roodborst
	Boerenwaluw	Huiswaluw	Roodborsttapuit
	Bontbekplevier	Ijsvogel	Roodhalsfuut
	Bonte strandloper	Kerkuil	Rouwkwikstaart
	Bonte vliegenvanger	Klapexster	Sijs
	Boomklever	Klein waterhoen	Slangenarend
	Boomkruiper	Kleine barmsijs	Slechtvalk
	Boompieper	Kleine bonte specht	Smelleken
	Boomvalk	Kleine karekiet	Snor
	Bosrietzanger	Kleine plevier	Sperwer
	Bosruiter	Kleine zilverreiger	Spotvogel
	Bosuul	Kleinst waterhoen	Sprinkhaanzanger
	Braamsluiper	Kluut	Steenuil
	Brandgans	Kneu	Steltkluut
	Bruine kiekendief	Koereiger	Strandplevier
	Buizerd	Koolmees	Taigaboomkruiper
	Casarca	Kortsnavelboomkruiper	Tapuit
	Cetti's zanger	Kraanvogel	Tjiftjaf
	Draaihals	Krekelzanger	Torenvalk
	Duinpieper	Kruisbek	Tuinfluitier
	Dwergmeeuw	Kuifmees	Velduil
	Dwergstern	Kwak	Visarend
	Engelse kwikstaart	Kwartelkoning	Visdief
	Europese kanarie	Lepelaar	Vuurgoudhaan
	Fitis	Matkop	Wespendief
	Fluiter	Middelste bonte specht	Wielewaal
	Geelgors	Nachtegaal	Winterkoning
	Gekraagde roodstaart	Nachtwaluw	Witbandkruisbek
	Gele kwikstaart	Noordse stern	Witte kwikstaart
	Geoorde fuut	Oehoe	Witwangstern
	Glanskop	Oeverloper	Woudaap
	Goudhaan	Oeverpieper	Zeearend
	Grasmus	Oeverwaluw	Zwarte mees
	Graspiëper	Ooievaar	Zwarte ooievaar
	Graszanger	Orpheusspotvogel	Zwarte roodstaart
	Grauwe kiekendief	Paapje	Zwarte specht
	Grauwe klauwier	Pestvogel	Zwarte stern
	Grauwe vliegenvanger	Pimpelmees	Zwarte wouw
	Griel	Poelruiter	Zwartkop

Natuurtoets

Verplaatsing jachthaven HSBC Amsterdam

projectnummer 433164

4 september 2018 revisie 01

Gemeente Amsterdam

	Groene specht	Porseleinhoen	Zwartkopmeeuw
	Groenling		

Tabel B. Soorten die vallen onder artikel 3.5 (Habitatrichtlijn bijlage IV, Bern bijlage II, Bonn bijlage I).

Soortgroep	Nederlandse naam	Soortgroep	Nederlandse naam
Amfibieën	boomkikker	Zoogdieren <i>landzoogdieren</i>	hamster
	geelbuikvuurpad		otter
	heikikker		bever
	kamsalamander		hazelmuis
	knoflookpad		lynx
	rugstreeppad		noordse woelmuis
	vroedmeesterpad		wilde kat
	poelkikker		wolf
Dagvlinders	moerasparelmoervlinder	Zoogdieren <i>vleermuizen</i>	baardvleermuis
	apollovlinder		bechsteins vleermuis
	boszandoog		bosvleermuis
	donker pimperlblauwtje		brandts vleermuis
	grote vuurvlinder		franjetaart
	pimperlblauwtje		gewone grootoorvleermuis
	tijmblauwtje		grijze grootoorvleermuis
	zilverstreephooibeestje		grote hoefijzerneus
Haften	oeveraas		grote rosse vleermuis
Kevers	brede geelrandwaterroofkever		ingekorven vleermuis
	gestreepte waterroofkever		kleine dwergvleermuis
	juchtleerkever		kleine hoefijzerneus
	vermiljoenkever		laatvlieger
Libellen	mercuurwaterjuffer		meervleermuis
	bronslibel		mopsvleermuis
	gaffellibel		noordse vleermuis
	gevekte witsnuitlibel		rosse vleermuis
	groene glazenmaker		ruige dwergvleermuis
	noordse winterjuffer		tweekleurige vleermuis
	oostelijke witsnuitlibel		vale vleermuis
	rivierrombout		watervleermuis
	sierlijke witsnuitlibel		gewone dwergvleermuis
Nachtvlinders	teunisbloempijlstaart	Zoogdieren <i>zeezoogdieren</i>	walrus
Reptielen	Dikkopschildpad, kemp's zee-schildpad, lederschildpad, soepschildpad		Bulrug, gewone vinvis bruinvis dwergpotvis
	gladde slang		gestreepte dolfin
	muurhagedis		gewone dolfin
	zandhagedis		gewone spitsdolfijn
Sporenplanten	geel schorpioenmos		grijze dolfin
	tonghaarmuts		kleine zwaardwalvis
	kleine vlotvaren		narwal
Vissen	steur		orka
	houting		tuimelaar
Weekdieren	bataafse stroommossel		witflankdolfijn, witsnuitdolfijn
	platte schijfhoren		noordse vinvis, potvis
Zaadplanten	liggende raket		butskop

Natuurtoets

Verplaatsing jachthaven HSBC Amsterdam
projectnummer 433164
4 september 2018 revisie 01
Gemeente Amsterdam

	drijvende waterweegbree		dwergvinvis
	groenknolorchis		griend,
	kruipend moerasscherm		spitsdolfijn van gray
	zomerschroeforchis		witte dolfijn

Tabel C. “Overige Soorten” onderdeel A behorend bij artikel 3.10, eerste lid, onderdeel a.

Soortgroep	Nederlandse naam	Soortgroep	Nederlandse naam
Amfibieën	Alpenwatersalamander	Vissen	Beekdonderpad
	Bruine kikker*		Beekprik
	Gewone pad*		Elrits
	Kleine watersalamander*		Europese rivierkreeft
	Meerkikker*		Gestippelde alver
	Middelste groene kikker*		Grote modderkruiper
	Vinpootsalamander		Kwabaal
	Vuursalamander		
Dagvlinders	Aardbeivlinder	Zoogdieren	Aardmuis*
	Bosparelmoervlinder		Boommarter
	Bruin dikkopje		Bosmuis*
	Bruine eikenpage		Bunzing**
	Donker pimpernelblauwtje		Damhert
	Duinparelmoervlinder		Das
	Gentiaanblauwtje		Dwergmuis*
	Grote parelmoervlinder		Dwergspitsmuis*
	Grote vos		Edelhert
	Grote vuurvlinder		Eekhoorn
	Grote weerschijnvlinder		Egel*
	Iepenpage		Eikelmuis
	Kleine heivlinder		Gewone bosspitsmuis*
	Kleine ijsvogelvlinder		Gewone zeehond
	Kommavlinder		Grote bosmuis
	Pimpernelblauwtje		Grijze zeehond
	Sleedoorpage		Haas*
	Spiegeldikkopje		Hermelijn**
	Veenbesblauwtje		Huisspitsmuis*
	Veenbesparelmoervlinder		Konijn*
	Veenhooibeestje		Molmuis
	Veldparelmoervlinder		Ondergrondse woelmuis*
Reptielen	Zilveren maan		Ree*
	Adder		Rosse woelmuis*
	Hazelworm		Steenmarter
	Levendbarende hagedis		Tweekleurige bosspitsmuis*
Libellen	Ringslang		Veldmuis*
	Beekkrombout		Veldspitsmuis*
	Bosbeekjuffer		Vos*
	Donkere waterjuffer		Waterspitsmuis
	Gevlekte glanslibel		Wezel**
	Gewone bronlibel		Wild zwijn
	Hoogveenglanslibel		Woelrat*
	Kempense heidelibel		Vliegend hert
	Speerwaterjuffer	Kevers	

Soorten met een asterisk (*) zijn opgenomen in provinciale vrijstellingen. Soorten met een dubbele asterisk (**) zijn in alle provincies, behalve Noord-Holland en Noord-Brabant, vrijgesteld. In Limburg is daarnaast de molmuis vrijgesteld, in Friesland de steenmarter en in Noord-Brabant het wild zwijn. Voor Limburg geldt dat in bepaalde perioden van het jaar de hazelworm, levendbarende hagedis, steenmarter en de eekhoorn vrijgesteld zijn.

Tabel D. “Overige Soorten” onderdeel B behorend bij artikel 3.10, eerste lid, onderdeel c.

Soortgroep	Nederlandse naam	Nederlandse naam	Nederlandse naam
Planten	Akkerboterbloem	Groensteel	Roggelelie
	Akkerdoornzaad	Groot spiegelklokje	Rood peperboompje
	Akkerogentroost	Grote bosaardbei	Rozenkransje
	Beklierde ogentroost	Grote leeuwenklauw	Ruw parelzaad
	Berggamander	Honingorchis	Scherpkruid
	Bergnachtorchis	Kalkboterbloem	Schubvaren
	Blaasvaren	Kalketrip	Schubzegge
	Blauw guichelheil	Karhuizeranjer	Smalle raai
	Bokkenorchis	Karwijselie	Spits havikskruid
	Bosboterbloem	Kleine ereprijs	Steenbraam
	Bosdravik	Kleine Schorseneer	Stijve wolfsmelk
	Brave hendrik	Kleine wolfsmelk	Stofzaad
	Brede wolfsmelk	Kluwenklokje	Tengere distel
	Breed wollegras	Knollathyrus	Tengere veldmuur
	Bruinrode wespenorchis	Knolspirea	Trosgamander
	Dennenorchis	Korensla	Veenbloembies
	Dreps	Kranskarwij	Vliegenorchis
	Echte gamander	Kruiptijm	Vroege ereprijs
	Franjementiaan	Lange zonnedaauw	Wilde averuit
	Geelgroene wespenorchis	Liggende ereprijs	Wilde ridderspoor
	Geplooid vrouwenmantel	Moeragamander	Wilde weit
	Getande veldsla	Muurbloem	Wolfskers
	Gevlekt zonneroosje	Naakte lathyrus	Zandwolfsmelk
	Glad biggenkruid	Naaldenkervel	Zinkviooltje
	Gladde zegge	Pijlscheefkalk	Zweedse kornoelje
	Groene nachtorchis		

Zorgplicht

In de Wet natuurbescherming is in artikel 1.11 de zorgplicht opgenomen. In het tekstkader hieronder staat het wetsartikel uitgeschreven.

Artikel 1.11

1. Een ieder neemt voldoende zorg in acht voor Natura 2000-gebieden, bijzondere nationale natuurgebieden en voor in het wild levende dieren en planten en hun directe leefomgeving.
2. De zorg, bedoeld in het eerste lid, houdt in elk geval in dat een ieder die weet of redelijkerwijs kan vermoeden dat door zijn handelen of nalaten nadelige gevolgen kunnen worden veroorzaakt voor een Natura 2000-gebied, een bijzonder nationaal natuurgebied of voor in het wild levende dieren en planten:
 - a. dergelijke handelingen achterwege laat, dan wel
 - b. indien dat achterwege laten redelijkerwijs niet kan worden gevergd, de noodzakelijke maatregelen treft om die gevolgen te voorkomen, of
 - c. voor zover die gevolgen niet kunnen worden voorkomen, deze zoveel mogelijk beperkt of ongedaan maakt.
3. Het eerste lid is niet van toepassing op handelen of nalaten in overeenstemming met het bij of krachtens deze wet of de Visserijwet 1963 bepaalde.

De zorgplicht houdt in dat planten en dieren niet onnodig vernield/gedood of verstoord mogen worden. Dit betekent dat handelingen (of het nalaten hiervan) waarvan men weet, of redelijkerwijs kan vermoeden, dat ze nadelig zijn voor planten en/of dieren niet mogen worden uitgevoerd. Wanneer dergelijke handelingen toch uitgevoerd moeten worden, moeten maatregelen, voor zover dit in redelijkheid kan, worden genomen om de nadelige gevolgen te voorkomen of zoveel mogelijk te beperken. Er dient bijvoorbeeld zo gewerkt te worden dat dieren kunnen ontsnappen en het kan nodig zijn om soorten te verplaatsen (bijvoorbeeld planten en amfibieën). Deze algemene zorgplicht geldt voor elke soort en elk individu in Nederland.

Vrijstellingen

Onder bepaalde voorwaarden geldt een algemene vrijstelling of een ontheffingsplicht van de verbodsbepalingen in de Wnb. Welke voorwaarden verbonden zijn aan de vrijstelling of ontheffing hangt af van de dier- of plantensoorten die voorkomen in het onderzoeksgebied en de provincie waarin de activiteit plaatsvindt. Hiertoe worden verschillende beschermingsregimes onderscheiden.

Provinciale Vrijstelling Nationale soorten ('andere soorten').

Met betrekking tot de 'andere soorten' zijn per provincie beleidsregels opgesteld waarin voor een deel van deze soorten vrijstelling is verleend. Het Rijk heeft ook een vrijstelling gemaakt voor projecten die vallen onder hun bevoegdheid (projecten van nationaal belang). Zoals ook te herleiden is uit de tabel (tabellen A en B), hangt het per provincie af welke soort is vrijgesteld van de verbodsbepalingen in artikel 3.10, ook de grond waarvoor een vrijstelling geldt kan ook variëren tussen provincies..

Indien de Nationale soorten niet zijn vrijgesteld en daarmee het voornemen de gestelde verboden in artikel 3.10 overtreedt, dient een ontheffing aangevraagd te worden bij de provincie waarin het voornemen plaatsvindt.

Ontheffingen

Indien een soort niet onder een vrijstelling valt of niet gewerkt kan worden volgens een gedragscode, dient er een ontheffing te worden aangevraagd. Deze moet ingediend worden bij het bevoegd gezag. Dit is de provincie waarin de activiteit plaatsvindt.

Een ontheffingsaanvraag wordt getoetst aan drie criteria:

1. Er bestaat geen andere bevredigende oplossing;
2. De activiteit leidt niet tot verslechtering van de staat van instandhouding; en
3. Er is sprake van een in de wet genoemd belang.

In tabel E worden de belangen waaronder een ontheffing kan worden aangevraagd, opgesomd. Let daarbij op dat er voor Nationale soorten ('andere soorten') meer ontheffingsgronden beschikbaar zijn dan voor de beschermde soorten onder artikel 3.1 en 3.5. Indien de activiteit bestaat uit een ruimtelijke inrichting of ontwikkeling zou alleen een ontheffing afgegeven kunnen worden voor Nationale soorten. Mochten desondanks soorten uit de Vogel- en/of Habitatrichtlijn, Bern en Bonn voorkomen bij ruimtelijke ontwikkelingen, dan kunnen mitigerende maatregelen worden opgesteld. Er kan dan voor de zekerheid een ontheffing worden aangevraagd om de mitigerende maatregelen goed te keuren.

Tabel E. Ontheffingsgronden waarop een ontheffing verleend mag worden per categorie (artikel 3.1, 3.5 en 3.10).

Ontheffingsgronden		Artikel 3.1	Artikel 3.5	Artikel 3.10
		Soorten van de Vogelrichtlijn	Soorten van de Habitatrichtlijn, Bonn & Bern	Andere soorten
1	Er bestaat geen andere bevredigende oplossing	X	X	X
2	Leiden niet tot verslechtering van de staat van instandhouding	X	X	X
3	Opsomming van: volksgezondheid en openbare veiligheid	X	X	X
	veiligheid van luchtverkeer	X	Nee	X
	ter voorkoming van schade aan gewassen, vee, bossen, visserij	X	X	X
	ter bescherming van Flora en Fauna	X	X	X
	voor onderzoek, onderwijs, uitzetten en herinvoeren van soorten / teelt	X	X	X
	dwingende reden van groot openbaar belang, met inbegrip van sociale of economische aard en met inbegrip van voor milieuwezenlijke gunstige effecten	Nee	X	X
	ruimtelijke inrichting of ontwikkeling	Nee	Nee	X
	schade en overlast, ter beperking omvang populatie, ter bestrijding van lijden en ziekte, bestendig beheer en onderhoud, algemeen belang	Nee	Nee	3.10 2a-g

Procedure ontheffingsaanvraag

Voor Nationale soorten ('andere soorten') welke zijn opgenomen in de provinciale vrijstellingen geldt een vrijstelling. Dit betekent dat u geen ontheffing van de Wet natuurbescherming hoeft aan te vragen, maar u wel de zorgplicht moet nakomen. Voor Nationale soorten die niet zijn vrijgesteld, dient u een ontheffing beschermde soorten aan te vragen of te werken conform een gedragscode.

Voor soorten van de Vogel- en Habitatrichtlijn, Conventie van Bern en Conventie van Bonn geldt dat als u kunt werken volgens een goedgekeurde gedragscode er een vrijstelling geldt. U hoeft geen ontheffing beschermde soorten aan te vragen, maar u moet uw activiteiten aantoonbaar uitvoeren zoals in de gedragscode staat. Tevens blijft de zorgplicht gelden. Indien u niet kunt werken volgens een gedragscode, maar u kunt maatregelen nemen om de functionaliteit van de voortplantings- en/of vaste rust- en verblijfplaats te garanderen (zogenoemde mitigerende maatregelen), dan hoeft u ook geen ontheffing beschermde soorten aan te vragen. Wilt u zeker weten of uw mitigerende maatregelen voldoende zijn, en er inderdaad geen ontheffing nodig is? Vraag dan een ontheffing aan om uw maatregelen goed te keuren.

Indien u geen mitigerende maatregelen kunt nemen, dan dient een ontheffing te worden aangevraagd bij het bevoegd gezag. Voor de ontheffingsaanvraag is het noodzakelijk te weten welke soorten aanwezig zijn, zodat gerichte mitigerende maatregelen kunnen worden getroffen. Het bevoegd gezag zal, indien het akkoord is met het aangeleverde stappenplan waarin de aanpak voor mitigatie beschreven wordt, een zogenoemde 'verklaring van geen bedenkingen' (vvgb) afgeven. Daarmee zegt zij in feite dat een ontheffing niet noodzakelijk is wanneer men zich bij de uitvoering houdt aan het opgestelde stappenplan.

Overgangsrecht

In het Besluit natuurbescherming is opgenomen dat de ontheffingen afgegeven onder het oude recht, gelden als ontheffingen onder de Wet natuurbescherming. Daarbij blijven dezelfde voorschriften, beperkingen en voorwaarden gelden. Dit geldt eveneens voor omgevingsvergunningen en vvgb's.

Op het tijdstip van inwerkingtreding van de Wnb zullen de onafgeronde ontheffing aanvragen, ingediend vóór inwerkingtreding, conform de nieuwe wet worden behandeld. Ontheffing aanvragen van voor de inwerkingtreding zullen worden afgehandeld door RVO. Aanvragen die later ingediend worden zullen afgehandeld worden door de provincies (of het Rijk). De gedragscodes worden verlengd tot het moment van in werking treden van de Wet natuurbescherming en de nieuwe gedragscodes definitief zijn goedgekeurd.

Natuurnetwerk Nederland (NNN)

De nieuwe naam voor de ecologische hoofdstructuur (EHS), het natuurnetwerk Nederland (NNN). De term EHS werd in 1990 geïntroduceerd in het Natuurbeleidsplan (NBP) van het toenmalige ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit (LNV). In 2013 is het natuurbeleid gedecentraliseerd naar de provincies. In hetzelfde jaar hebben de twaalf provincies met de staatssecretaris van het ministerie van EZ definitieve afspraken gemaakt in het Natuurpact. In 2014 werd de term 'EHS' vervangen door 'NNN'.

Dit beleid blijkt noodzakelijk te zijn doordat de Nederlandse natuur steeds meer onder druk staat, bijvoorbeeld door huisbouw, aanleg van wegen en industrie. Toch leeft bij veel Nederlanders de wens om natuurgebieden in de buurt te hebben. Natuur geeft rust en biedt ruimte voor recreatie.

De overheid heeft daarom extra geld uitgetrokken om de Nederlandse natuur te beschermen en verder te ontwikkelen. Door nieuwe natuur te ontwikkelen, kunnen natuurgebieden met elkaar worden verbonden. Zo kunnen planten zich over verschillende natuurgebieden verspreiden en dieren van het ene naar het andere gebied gaan. Het totaal van al deze gebieden en de verbindingen ertussen vormt het natuurnetwerk Nederland (NNN).

Het NNN is een netwerk van gebieden in Nederland waar de natuur voorrang heeft. Het netwerk helpt voorkomen dat planten en dieren in geïsoleerde gebieden uitsterven en dat natuurgebieden hun waarde verliezen. Het NNN kan worden gezien als de ruggengraat van de Nederlandse natuur. Het NNN bestaat uit:

- bestaande natuurgebieden, reservaten, natuurontwikkelingsgebieden en zogenaamde robuuste verbindingen;
- landbouwgebieden met mogelijkheden voor agrarisch natuurbeheer (beheergebieden);
- grote wateren (zoals de kustzone van de Noordzee, het IJsselmeer en de Waddenzee).

Het NNN is een plan in uitvoering. De doelstelling van het Natuurpact is om 80.000 hectare nieuwe natuur in te richten vóór 2027.

Natura 2000-gebieden

In de Wnb zijn bepalingen vanuit de Europese Vogelrichtlijn en Habitatrichtlijn verwerkt. De Europese richtlijnen verplichten de lidstaten gebieden aan te wijzen met speciale beschermingszones (de Natura 2000-gebieden). Het doel hiervan is om de aangewezen habitattypes en habitats van soorten in een gunstige staat van instandhouding te behouden of te herstellen.

De lidstaten moeten maatregelen treffen om de kwaliteit van deze habitats en habitats van soorten niet te laten verslechteren of te voorkomen dat er geen storende factoren optreden voor de soorten waarvoor de zones zijn aangewezen.

Voor activiteiten of projecten die schadelijk zijn voor de beschermde natuur, geldt een vergunningplicht. Hierdoor is in Nederland een zorgvuldige afweging gegarandeerd bij projecten die gevolgen kunnen hebben voor natuurgebieden. Meestal verlenen de provincies de vergunningen, maar soms doet het Ministerie van Economische Zaken dit.

Bestaand gebruik

Voor handelingen die op 31 maart 2010 bekend waren bij het gevoegd gezag en die sinds deze datum niet meer in betekenende mate zijn gewijzigd is het niet meer noodzakelijk om een vergunning aan te vragen. Deze datum kan van een later tijdstip zijn indien een Natura 2000-gebied na 31 maart 2010 is aangewezen als beschermd gebied. Zie ook artikel 2.9 lid 2.

Overgangsrecht

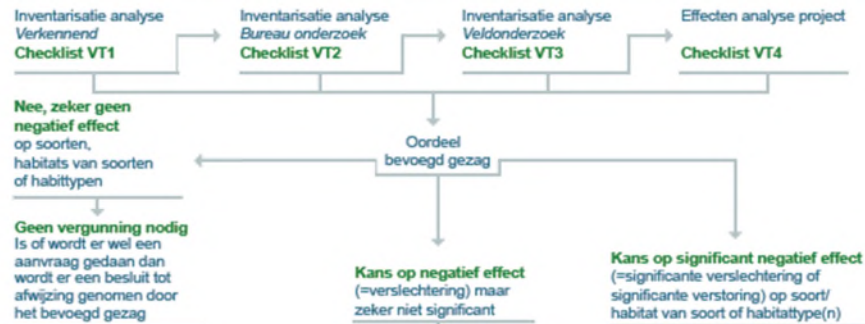
In de Wnb (artikel 9.4) is opgenomen dat de vergunningen afgegeven onder het oude recht, gelden als vergunningen onder de Wet natuurbescherming. Daarbij blijven dezelfde voorschriften gelden. Dit geldt eveneens voor omgevingsvergunningen en vvgb's.

Beschermde Natuurmonumenten hebben vanaf inwerkingtreding van de Wnb niet langer een beschermde status. Daardoor zijn deze gebieden alleen nog ruimtelijk beschermd (Barro, bestemmingsplannen).

Het volgende schema toont de vergunningprocedure in het kader van de Natuurbeschermingswet. Een Voortoets geeft aan of er wel of geen (negatieve) negatieve effecten zijn te verwachten. Zijn er geen negatieve effecten te verwachten, dan hoeft er geen vergunning beschermde gebieden aangevraagd te worden. Indien er kans is op negatieve effecten, kan een habitattoet een verdiepingsslag geven om aan te tonen hoe groot deze negatieve effecten zijn. Mocht er kans zijn op significant negatieve effecten, is het mogelijk om een ADC-toets uit te voeren. Wordt er voldaan aan de eisen, dan kan er een vergunning worden afgegeven met voorschriften en beperkingen.

VOORTOETS

INVENTARISATIE VOORTOETS: De voortoets is niet verplicht maar wel verstandig om uit te voeren. Alle fasen VT1 t/m VT4 kunnen onderdeel zijn van de voortoets. Het kan ook zijn dat al na fase VT1 de effecten bekend zijn. Het bevoegd gezag moet die conclusie trekken.

HABITATTOETS

ADC-TOETS

Over Antea Group

Van stad tot land, van water tot lucht; de adviseurs en ingenieurs van Antea Group dragen in Nederland sinds jaar en dag bij aan onze leefomgeving. We ontwerpen bruggen en wegen, realiseren woonwijken en waterwerken. Maar we zijn ook betrokken bij thema's zoals milieu, veiligheid, assetmanagement en energie. Onder de naam Oranjewoud groeiden we uit tot een allround en onafhankelijk partner voor bedrijfsleven en overheden. Als Antea Group zetten we deze expertise ook mondiaal in. Door hoogwaardige kennis te combineren met een pragmatische aanpak maken we oplossingen haalbaar én uitvoerbaar. Doelgericht, met oog voor duurzaamheid. Op deze manier anticiperen we op de vragen van vandaag en de oplossingen van de toekomst. Al meer dan 60 jaar.

Contactgegevens

Beneluxweg 125
4904 SJ OOSTERHOUT
Postbus 40
4900 AA OOSTERHOUT
T. +31 6 20544939
E. luc.koks@anteagroup.com

www.anteagroup.nl

Copyright © 20167

Niets uit deze uitgave mag worden
verveelvoudigd en/of openbaar worden
gemaakt door middel van druk, fotokopie,
elektronisch of op welke wijze dan ook,
zonder schriftelijke toestemming van de
auteurs.